

ACTIEF DE ENGELSE TAAL LEREN DOOR SPORT EN SPEL

Een onderzoek naar de betrokkenheid van de leerlingen tijdens het leren van de Engelse taal gekoppeld aan sport en spel. Dit onderzoek is uitgevoerd op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali.

Daniëlle Middel
251240
Stenden Hogeschool

Actief de Engelse taal leren door sport en spel

Een onderzoek naar de betrokkenheid van de leerlingen tijdens het leren van de Engelse taal gekoppeld aan sport en spel. Dit onderzoek is uitgevoerd op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali.

Daniëlle Middel
Studentnummer: 251240
Ephorus-score: 7%

Slukat Learning Center te Keramas, Bali

Stenden Hogeschool te Emmen
Opleiding tot leraar basisonderwijs

Nieuw - Amsterdam, mei 2016

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1. Inleiding	5
1.1 De aanleiding	5
1.2 Persoonlijke motivatie.....	5
2. Probleemanalyse	6
2.1 Het praktijkprobleem	6
2.2 Relevantie en bruikbaarheid voor de beroepspraktijk.....	7
3. Theoretisch kader	8
3.1 Hoofdthema	8
3.2 Deelaspecten	8
3.3 Bestaande kennis.....	8
3.4 Theoretisch kader.....	8
4. Probleemstelling.....	12
4.1 Het onderzoeksdoel	12
4.2 Onderzoeksvraag.....	12
4.3 Deelvragen.....	12
4.4 Hypothese	12
4.5 Betrokkenen	13
5. Onderzoeksaanpak	14
5.1 Onderzoeksgroep	14
5.2 Dataverzameling.....	14
5.3 Onderzoeksmethodiek	16
5.4 Ethische kwesties	16
5.5 Onderzoeksactiviteiten en tijdsplanning.....	17
6. Resultaten.....	19
6.2 Reactie op hypothese	28
7. Conclusies, aanbeveling en discussie	29
7.1 Conclusies deelvragen	29
7.2 Conclusie hoofdvraag	33
7.3 Aanbeveling	34
7.4 Discussie	35
8. Samenvatting.....	36
9. Literatuurlijst	37
Bijlagen	39
Bijlage 1	39

Bijlage 2 Voorkennis	40
Bijlage 3 Leuvense betrokkenheidsschaal	41
Bijlage 4 Bevraging	45
Bijlage 5 Uitgevoerde lessen op Bali	46
Bijlage 6 Logboek.....	96
Bijlage 7 Procesverslag	101

Samenvatting

In dit onderzoeksverslag is een onderzoek beschreven naar het verhogen van de leerling betrokkenheid bij het leren van de Engelse taal op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Dit was in de periode van september 2015 – december 2015. De leeftijd van deze leerlingen varieerde tussen de zes en zestien jaar. Er is voor dit onderwerp gekozen, omdat er bij de schrijfster van dit onderzoek niet voldoende kennis aanwezig was over het motiveren van de leerlingen. Hierdoor worden de leerlingen niet enthousiast gemaakt en wordt er niet actief deelgenomen aan het onderwijs. De vrijwilligers van het Slukat Learning Center hebben met hetzelfde probleem te maken en daarom is er aan de hand van dit onderzoek een aanbeveling opgesteld. De hoofdvraag van dit onderzoek was: *‘Op welke manier kunnen de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response in combinatie met sport en spel het leren van de Engelse taal binnen het Balinese onderwijssysteem aantrekkelijker maken voor kinderen tussen de 6 en 16 jaar, zodat alle leerlingen actief betrokken worden bij het onderwijs?’*

Aan de hand van deze hoofdvraag zijn er deelvragen opgesteld. Om deze deelvragen te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek en praktijkonderzoek gedaan. Er is literatuuronderzoek gedaan naar het belang van betrokkenheid bij de leerlingen, de didactieken Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response en hoe deze didactieken in te zetten zijn tijdens de lesactiviteiten. Daarnaast is er gekeken hoe sport- en spelactiviteiten kunnen worden toegepast tijdens de lesactiviteiten in combinatie met de didactieken CLIL en TPR. Naast literatuuronderzoek zijn er verschillende observaties afgenomen bij de leerlingen. Deze leerlingen zaten in de klassen Arjuna en Laksmi. Deze observaties zijn uitgevoerd aan de hand van de Leuvense betrokkenheidsschaal. Tot slot zijn de personeelsleden en de leerlingen van het Slukat Learning Center bevestigd.

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat wanneer er gebruik wordt gemaakt van de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport- en spelactiviteiten, de leerling betrokkenheid wordt verhoogd. Bij beide didactieken is Engels namelijk de voertaal. Hierdoor wordt er veel geoefend met het spreken en luisteren van de taal. Ook leren de kinderen van het Slukat Learning Center graag door veel te doen. Daarom is het van belang om tijdens de Engelse lessen gebruik te maken van veel verschillende opdrachten, waaronder sport- en spelactiviteiten. Daarnaast kan er afgewisseld worden tussen zelfstandige opdrachten en samenwerkingsopdrachten. Wanneer leerlingen tijdens deze lesactiviteiten betrokken deelnemen, worden zij in staat gesteld om optimaal gebruik te maken van hun talenten en capaciteiten. De leerlingen worden namelijk uitgedaagd in de inhoud van de les zal daardoor beter worden onthouden.

1. Inleiding

Het thema van dit onderzoek is het aantrekkelijk maken van de Engelse taal binnen het Balinese onderwijssysteem voor kinderen tussen de zes en zestien jaar gekoppeld aan de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response in combinatie met sport en spel. Om dit te kunnen onderzoeken is er een onderzoeksvraag opgesteld. Om deze onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden, zijn er ook een aantal deelvragen opgesteld. Tijdens dit onderzoek is er samengewerkt met een medestudent van de Pabo uit Emmen, medewerkers van het Slukat Learning Center, een aantal vrijwilligers uit verschillende landen die er tijdens dezelfde periode waren, de organisatie PURE! en een onderzoeksbegeleider vanuit Stenden Hogeschool. Het onderzoek heeft een aanbeveling voor het gebruik van twee didactieken opgeleverd voor de komende vrijwilligers van het Slukat Learning Center die gebruikt kan worden bij het geven van Engelse lessen in het basisonderwijs.

1.1 De aanleiding

In pabo 2 werd er een voorlichting gegeven over stage lopen in het buitenland. Eén van de mogelijkheden was een vrije minor. Hierbij was er een vrije keuze van het land. Zo werden er in pabo 3 ook een aantal voorlichtingen gegeven. Deze voorlichtingen werden georganiseerd door drie studenten uit pabo 4 die ook naar het buitenland waren geweest. De mogelijkheid om naar Bali te gaan kwam hierbij ook aan bod. Op het eiland Bali is ook een Stenden University aanwezig. Hierdoor kan er gebruik gemaakt worden van de faciliteiten van de school. Tijdens de periode op Bali is er een onderzoek uitgevoerd. Het onderwerp van dit onderzoek is op welke manier sport en spel de motivatie kan bevorderen tot het leren van de Engelse taal bij Balinese kinderen tussen de zes en zestien jaar. Hierbij is er gebruik gemaakt van de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response. Het eiland wordt steeds toeristischer. Om de kans op een baan te vergroten is het belangrijk dat de leerlingen Engels leren. Daarnaast is er ook een grote interesse in sport en spel en is dat een mooie uitdaging. Door sport en spel als middel te gebruiken tijdens de lessen, is er de hoop om de betrokkenheid van de leerlingen te vergroten. Door de opgedane ervaringen tijdens dit onderzoek, zal er een aanbeveling worden geschreven. Deze aanbeveling is voor vrijwilligers van stichting PURE!. Dit kan worden toegepast tijdens de lesactiviteiten die zij zullen gaan uitvoeren.

1.2 Persoonlijke motivatie

Een belangrijke reden voor de uitvoering van dit onderzoek is de mogelijkheid om aan een stage in het buitenland deel te nemen. Hier komt ook de persoonlijke motivatie bij kijken. Een stage in het buitenland geeft de mogelijkheid tot het ontdekken van het land, in dit geval Bali, kennismaken met een andere cultuur en het ontwikkelen van je eigen persoonlijkheid. Daarnaast is er natuurlijk de interesse in het onderwijs. Sport en spel vindt de schrijfster van dit onderzoek een belangrijk onderdeel om in het onderwijs tijdens de lessen toe te passen. Zij merkt namelijk dat als leerlingen fysieke handelingen verrichten tijdens de lessen, dat de leerling betrokkenheid hoger is. Dit wilde ze ook toepassen op het onderwijs op Bali om te kijken of dit ook daadwerkelijk effect heeft.

2. Probleemanalyse

Voor de vrije minor op Bali zijn in module 4.1 en 4.2 binnen het onderzoek Engelse lessen gegeven op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Dit was een onderzoek naar het verhogen van de betrokkenheid van de leerlingen tijdens de Engelse lessen gekoppeld aan sport en spel. In dit hoofdstuk wordt het praktijkprobleem beschreven om een duidelijk beeld te krijgen van het onderwerp van het onderzoek en de beginsituatie van de plaats waar het onderzoek plaats heeft gevonden.

2.1 Het praktijkprobleem

Wat is het probleem?

Het praktijkprobleem waar de schrijfster mee te maken heeft gehad is, dat zij terecht kwam in een land waar de bevolking de Engelse taal niet voldoende beheerst. De Engelse taal wilde zij bevorderen door middel van sport en spel. Hierbij heeft zij gebruik gemaakt van de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response. CLIL is een manier van onderwijs waarin het doceren van vakinhoud en van een vreemde taal tegelijk gebeurt. TPR is een methode die gebaseerd is op het idee dat een mens het beste een taal leert door het te doen. In bijlage 1 is een schema van de TPR-methode te zien. Hierin staat in het kort hoe deze methode werkt. Door dit te combineren met sport en spel tijdens haar lessen wilde zij het leren van de Engelse taal aantrekkelijker maken, zodat alle leerlingen actief betrokken zijn bij het onderwijs. De kennis die de leerlingen van de Engelse taal op Bali tot nu toe hebben is minimaal. Hierdoor verliep het communiceren soms moeilijk. Zij heeft geprobeerd om hier tijdens haar verblijf het leren van de Engelse taal aantrekkelijker te maken door middel van verschillende sporten en spelen toe te passen tijdens lessen. Hierdoor hoopte ze de betrokkenheid van de leerlingen te verhogen. Het was een probleem, omdat ze nog geen ervaring had met culturen buiten Europa. Op Bali kwam zij in een heel andere cultuur terecht waar ze de manier van het onderwijs geven niet kende en dus ook de verschillende sporten en spelen niet. Bos (2007) beschrijft dat spel essentieel is voor de ontwikkeling van de persoon. Er wordt dan ook over de hele wereld gespeeld door kinderen. Dit doen ze omdat ze het leuk vinden, maar ook omdat ze er in zin in hebben. Ook Schreur (2013) beschrijft het belang van spelen. Door sport en spel kan de betrokkenheid van de leerlingen worden vergroot. Door dit te combineren met de Engelse taal wilde ze bereiken dat de leerlingen zich de Engelse taal gemakkelijker en sneller eigen gingen maken.

Wie heeft er mee te maken?

De schrijfster van dit onderzoek heeft met het probleem te maken, omdat zij weinig kennis heeft over het bevorderen van de leerling betrokkenheid tijdens de Engelse lessen. Daarnaast is dit ook een probleem voor andere vrijwilligers die op het Slukat Learning Center de Engelse lessen aanbieden. Zij hebben namelijk ook te maken met een aantal leerlingen die niet betrokken zijn tijdens deze lessen. Ook de medewerkers van het Slukat Learning Center zelf zullen hier mee te maken hebben. Wanneer er niet genoeg studenten en vrijwilligers op het project zijn, zullen ze de leerlingen zelf de lessen moeten aanbieden. Als laatste hebben ook de leerlingen van het Slukat Learning Center hiermee te maken. Wanneer de leerlingen niet betrokken zijn tijdens de lessen kunnen leeropbrengsten daaronder leiden. Hierdoor kan het gebeuren dat de motivatie voor het naar school gaan, afneemt.

Waarom is het een probleem?

Dit was een probleem, omdat de schrijfster van dit onderzoek nog geen ervaringen had met het bevorderen van de leerling betrokkenheid tijdens de Engelse lessen. Wiegman, Schot en Okken (2011) beschrijven in hun bachelorscriptie *Teach the Teachers* dat het niveau van onderwijs op Bali minimaal is. Deze studenten hebben ook op Bali les gegeven en hebben het onderwijs daar geobserveerd in verschillende klassen. Hierbij hebben zij onder andere de interactie tussen leerkracht en leerling geobserveerd. De onderzoekers stellen dat het niet veel meer is dan antwoord geven op de vraag. De leerkrachten geven zelf ook aan, dat ze niet weten hoe ze de leerlingen moeten motiveren. Hierdoor worden de leerlingen ook niet enthousiast gemaakt voor de Engelse taal. De schrijfster heeft geprobeerd de leerlingen enthousiast te maken voor de Engelse taal en hierdoor de leerling betrokkenheid te verhogen. Dit is aan de hand van de didactieken CLIL en TPR gedaan. Sport- en spelactiviteiten sloten aan bij deze didactieken. Hierbij was interactie ook erg belangrijk. CLIL is een didactiek waar interactie juist wordt gestimuleerd. Tevens is het een belangrijk streven van Pure Volunteer (z.d.) om de kwaliteit van de lessen op Bali te verhogen. Op hun site wordt beschreven dat zij zich inzetten voor kwalitatief goed onderwijs voor alle kinderen, zodat ze een betere kans hebben op een goede toekomst.

Waar doet het probleem zich voor?

Het probleem doet zich voor op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Dit is een community project van de stichting PURE!. De leerlingen krijgen les van maandag tot en met donderdag. De tijden zijn van 15.30 tot 17.00 en van 17.00 tot 18.30. Tijdens de Engelse lessen die gegeven worden aan de leerlingen van het Slukat Learning Center doet het probleem zich voor. Verkregen van: (<http://www.slukatbali.org/>).

Hoe is het probleem ontstaan?

In de huidige samenleving is Engels een onmisbaar element geworden. Zie (Noorlandt, 2010). Tegenwoordig worden de leerlingen in het Nederlandse onderwijs al vanaf de lagere groepen onderwezen in Engels. Doordat Bali steeds toeristischer wordt, is het belangrijk dat de lokale bevolking van Bali meegaat in deze ontwikkeling. Dit heeft namelijk te maken met de communicatie tussen toerist en inwoner. Wanneer dit op jonge leeftijd wordt aangeboden, zullen ze daar later profijt van hebben in het dagelijks leven.

2.2 Relevantie en bruikbaarheid voor de beroepspraktijk

Wanneer er gekozen wordt voor een open vrije minor, is het aan de onderzoeker zelf om een onderwerp voor het onderzoek te bedenken. Het onderzoeksplan dat van tevoren wordt opgesteld, moet aan de eisen van de Examencommissie voldoen. Het is de schrijfster opgevallen dat, tijdens de lessen in Nederland, de leerlingen vaak niet actief betrokken zijn. Er is dus voor gekozen om het onderzoek te richten op het verhogen van de betrokkenheid van de leerlingen door middel van sport en spel. Dit wordt gecombineerd met de methodes CLIL en TPR. Door het lesgeven in een ander land heeft het de leerkrachtvaardigheden van de schrijfster verbeterd. De uitkomsten van het onderzoek zal ze kunnen toepassen op het onderwijs in Nederland. Ook zullen de uitkomsten een handvat bieden aan de komende vrijwilligers van het Slukat Learning Center. Aan de hand van deze informatie kunnen zij lessen ontwerpen gecombineerd met sport en spel, waardoor de leerling betrokkenheid hoger zal zijn. Op deze manier hebben de vrijwilligers en leerlingen hier profijt van.

3. Theoretisch kader

3.1 Hoofdthema

Het hoofdthema is het onderzoeken van de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport en spel en deze toe te passen in het Balinese onderwijssysteem om zo de leerling betrokkenheid te verhogen.

3.2 Deelaspecten

- Betrokkenheid
- Leefwereld en belevingswereld
- Factoren voor een krachtige leeromgeving
- Vreemde taalverwerving
- Sport en spel

3.3 Bestaande kennis

In bijlage 2 is een mindmap te vinden over het praktijkprobleem. In deze mindmap is de bestaande kennis opgenomen. Verder is er een literatuuronderzoek gedaan. Deze is beschreven in het theoretisch kader.

3.4 Theoretisch kader

Betrokkenheid

Betrokkenheid is een belangrijk begrip in het onderwijs. Wanneer er geen leerling betrokkenheid wordt waargenomen, zal de leerstof niet of nauwelijks opgenomen worden. Het is van belang om een zo groot mogelijk betrokkenheid bij de leerlingen na te streven (Hardeman, 2013). Posthuma (2014) heeft onderzoek gedaan naar de betrokkenheid van kleuters. Zij beschrijft ook dat wanneer een kind een betrokken houding laat zien, is er boeiend onderwijs en zal hij er met veel plezier aan deelnemen.

Betrokkenheid kan op de volgende manier worden opgeschreven volgens Leavers in het boek 'Visies op onderwijs aan jonge kinderen' (2000). 'Betrokkenheid is:

- Een bijzondere kwaliteit van menselijke activiteit;
- Die zich laat herkennen aan een geconcentreerd aangehouden en tijdvergeten bezigheid;
- Waarbij de persoon:
 - Zich gemotiveerd voelt, geboeid is en zich ten volle engageert;
 - Zich openstelt, op een intense wijze waarneemt en betekenissen ervaart;
 - Een grote mate van energie vrijmaakt en een sterke voldoening ervaart.
- Omdat:
 - De activiteit aansluit bij de exploratiedrang en het behoeftepatroon;
 - En zich aan de grens van de individuele mogelijkheden situeert.
- Waardoor ontwikkeling ontstaat. '

Tijdens dit onderzoek is er gebruik gemaakt van de Leuvense betrokkenheidsschaal, zie bijlage 3. Met dit model wordt de betrokkenheid van de leerlingen tijdens de lessen gemeten. Het model bestaat uit verschillende niveaus van betrokkenheid.

Leefwereld en belevingswereld

Leefwereld

In het onderwijs krijg je te maken met de enorme diversiteit van kinderen. Het klinkt vanzelfsprekend om daar tijdens de lessen rekening mee te houden, maar in werkelijkheid is dat anders. Hiervoor is namelijk kennis, vaardigheid en ervaring nodig. Die diversiteit van kinderen komt door verschillen in aanleg, maar ook met verschillen in leefwereld. De kinderen krijgen dan ook met verschillende milieus te maken. De belangrijkste in de omgeving van het kind zijn het gezin en de buurt waar zij wonen. In deze omgeving voelen de kinderen zich, als het goed is, veilig en hebben ze daar hun vriendjes en vriendinnetjes waar ze mee spelen. Deze sociale milieus kunnen erg van elkaar verschillen en worden in de schoolklas zichtbaar. Denk hierbij aan uitdrukking in taal, samenstelling van gezinnen en familiegezinnen. Daarnaast spelen de woonomstandigheden ook een belangrijke rol. Namelijk het aantal kinderen in een gezin, de cultuur, het inkomen van ouders, de betrokkenheid, enzovoort. Over bovengenoemde kan onderscheid gemaakt worden tussen etnische verschillen, sociale verschillen en culturele verschillen. Zie (Hooijmaaijers, T., Stokhof, T. & Verhulst, F., 2011).

Belevingswereld

Om kinderen aan te zetten tot leren is het belangrijk dat ze gemotiveerd worden. Om dit te kunnen doen is het van belang om rekening te houden met hun belevingswereld. Wat wordt met belevingswereld bedoeld? De belevingswereld van kinderen is de manier waarop ze hun leefwereld ervaren. Kinderen kunnen dezelfde leefwereld hebben wat betreft etnische, sociale en culturele achtergronden, maar ze kunnen dat totaal verschillend ervaren. De manier waarop kinderen hun leefwereld ervaren, heeft ook te maken met de leeftijd van deze kinderen. Zo beleeft bijvoorbeeld een kleuter de wereld anders om zich heen dan een tienjarige. Zie (Hooijmaaijers, T., Stokhof, T. & Verhulst, F., 2011).

Factoren voor een krachtige leeromgeving

Elzebroek (2012) beschrijft in haar onderzoek naar een krachtige leeromgeving dat de leeromgeving van directe invloed is op de kwaliteit van het leerproces (Fisher & Swe Khine, 2006). Een krachtige leeromgeving is een omgeving die zo is ingericht dat het leerproces wordt uitgelokt. Dit is van belang voor hogere leerresultaten. Het kan bestaan uit een fysieke leeromgeving, maar ook uit een virtuele-, digitale- of elektronische leeromgeving (De Corte, 1990).

Schenkel (2015) zet in haar onderzoek naar het verhogen van de leerling betrokkenheid zeven factoren die de betrokkenheid verhogen, op een rijtje. Deze factoren kunnen toegepast worden tijdens de lessen of activiteiten in de klas. Daarnaast zijn ook controleerbaar om voor nog meer intense mentale activiteit bij de leerlingen te zorgen. Dit zijn de volgende zeven factoren:

1. Een positief klassenklimaat;
2. Aanpassing aan de mogelijkheden;
3. Werkelijkheidsnabijheid;
4. Activiteit;
5. Expressie;
6. Samen leren;
7. Leerling initiatief (Leavers en Heyen, 2013).

Vreemde taalverwerving

Een vreemde taal houdt in dat er een taal wordt aangeleerd die meestal niet in die omgeving wordt gesproken. Denk hierbij aan Engels op een Balinese basisschool. Bij het verwerven van de moedertaal zijn er voorwaarden. Deze voorwaarden gelden ook om een vreemde taal te kunnen leren. Een vreemde taal leer je niet alleen door er naar te luisteren, er is ook andere informatie nodig. Bijvoorbeeld uitleg door ondersteunende beelden en de context om te begrijpen waar het over gaat. Voor het vreemdetalenonderwijs is er de schijf van vijf ontworpen. Deze is in te zetten tijdens het aanbieden van Engelse lessen. Deze schijf van vijf bestaat uit de volgende componenten:

1. Blootstelling aan een goed taalaanbod(input);
2. Verwerking op inhoud;
3. Verwerking op vorm;
4. Zelf taal produceren(pushes output);
5. Compenserende strategieën aanbieden.

Taal is niet alleen leren door er informatie over te krijgen, maar het is vooral erg belangrijk dat er iets gedaan wordt met de taal, de taal wordt als gereedschap gebruikt. Zie (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

Auteurs Bodde-Alderlieste & Schokkenboek beschrijven in hun boek een aantal didactieken die toegepast kunnen worden voor het aanbieden van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs, waaronder CLIL en TPR.

CLIL

Content and Language Integrated Learning is één van de didactieken die kan worden toegepast bij het aanleren van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs. Het draait bij CLIL vooral om taalgericht vakonderwijs. Taal- en vakontwikkeling gaan namelijk hand in hand. Dit geldt voor een eerste taal, maar ook voor een vreemde taal. Zie (Graaff, 2013). Bij taalgericht vakonderwijs worden er expliciete vak- en taaldoelen gesteld. Daarbij zijn er drie pijlers. De vak- en taaldoelen moeten contextrijk zijn, er moet interactie mogelijk zijn en er moet voldoende taalsteun worden aangeboden. Zie (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

TPR

TPR staat voor Total Physical Response. TPR is een didactiek die binnen alle thema's en in iedere les kan worden ingezet. Het is een didactiek waarbij de leerlingen eerst leren welk woord bij een bepaald voorwerp of handeling hoort. Zie (Janssen, 2001). Er worden opdrachten gegeven in de vriendelijk gebiedende wijs. De leerkracht doet alle handelingen voor terwijl ze benoemd worden. De leerlingen doen de leerkracht tegelijkertijd na. Na verloop van tijd worden de handelingen niet meer door de leerkracht voor gedaan als er opdrachten worden gegeven. Er zijn drie belangrijke eisen bij het uitvoeren van deze didactiek tijdens de Engelse lessen. Ten eerste moet de input begrijpelijk zijn, er moet een stressvrije omgeving aanwezig zijn voor de leerlingen en tijdens de lessen mag er niet door de leerlingen worden gepraat. Zie (Bodde-Alderlieste & Schokkenbroek, 2011).

Sport en spel

Onder dit deelaspect worden sport en spel van elkaar beschreven, maar deze twee onderdelen hebben alles met elkaar te maken.

Sport

Kinderen zijn tijdens sport aan het bewegen. Tijdens dat bewegen spelen ze samen met anderen. Hierdoor kunnen ze erg veel leren en dat doen ze ook met plezier. Buiten school wordt er ook veel aan sport en andere bewegingsactiviteiten gedaan. Bewegen is namelijk fundamenteel in het bestaan van kinderen. De eerste leerervaringen zijn namelijk bewegend van aard. Dit zijn bewegingen als kruipen, grijpen, omdraaien, gaan zitten, van stoel naar tafel lopen, enzovoort. Op een gegeven moment gaan kinderen spelen met de bewegingsmogelijkheden. Ze gaan bijvoorbeeld een wedstrijd hardlopen, spelen tikkertje en doen verstoppertje. Dit doen ze voornamelijk met andere kinderen. Het is van belang dat ze leren om met andere kinderen te spelen. Dit is de basis voor alle ontwikkelingen. Zie (Berkel et al., 2012).

Spel

Spel is essentieel voor de ontwikkeling van de persoon. Spel blijft namelijk het gehele leven lang belangrijk. Kind en spel zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Er wordt over de hele wereld gespeeld door kinderen. Dit doen ze omdat ze het leuk vinden, maar ook omdat ze er zin in hebben. Het kind wordt gestimuleerd om te spelen. Het brengt namelijk plezier met zich mee en de kinderen zijn zich niet bewust van de functie die het spel heeft. Zie (Bos, 2007).

4. Probleemstelling

4.1 Het onderzoeksdoel

Het doel van dit onderzoek was het bevorderen van de Engelse taal door gebruik te maken van de didactieken CLIL en TPR. Dit werd aangeboden door middel van sport en spel. Hierbij wilde de schrijfster van dit onderzoek de betrokkenheid van de leerlingen verbeteren. Door sport en spel te gebruiken tijdens de lessen is geprobeerd de leerling betrokkenheid te verhogen. De opbrengsten van dit onderzoek kan de schrijfster gebruiken tijdens het ontwerpen van haar lesactiviteiten in Nederland. Aan de hand van de resultaten is er een aanbeveling geschreven. Deze aanbeveling kan gebruikt worden door komende vrijwilligers van stichting PURE!.

4.2 Onderzoeksvraag

Hieronder wordt de onderzoeksvraag beschreven.

Op welke manier kunnen de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response in combinatie met sport en spel het leren van de Engelse taal binnen het Balinese onderwijssysteem aantrekkelijker maken voor kinderen tussen de 6 en 16 jaar, zodat alle leerlingen actief betrokken worden bij het onderwijs?

4.3 Deelvragen

Aan de hand van onderstaande deelvragen wordt de onderzoeksvraag beantwoord.

- Hoe zit het Balinese onderwijssysteem in elkaar?
- Wat verstaan we onder sport en spel?
- Wat houdt Content and Language Integrated Learning in?
- Wat houdt Total Physical Response in?
- Wat wordt er verstaan onder interactievormen bij sport en spel?
- Hoe kunnen sport en spel zorgen voor betrokkenheid?
- Hoe betrokken zijn de leerlingen tijdens de lessen op Bali?
- Op welke wijze kan sport en spel op basis van de methodes CLIL en TPR worden toegepast binnen het huidige onderwijssysteem op Bali?

4.4 Hypothese

De hypothese van dit onderzoek was de verwachting door gebruik te maken van de methodes CLIL en TPR in combinatie met sport en spel dat het onderwijs hierdoor kwalitatief beter zal worden. Spelend leren wordt ingezet om zowel jonge kinderen als oudere kinderen in de basisschool ervaringen op te laten doen tijdens betekenisvolle activiteiten. Leren door spel. Kinderen hebben plezier in spelen en daarmee ook in leren (Schreur, 2013). Tijdens het verblijf op Bali is deze kennis verder uitgebreid. Aan de hand hiervan heeft de schrijfster van dit onderzoek de hypothese bij kunnen stellen. Door de uitkomsten van het praktijkonderzoek en de literatuurstudie verwachtte de schrijfster antwoord op de onderzoeksvraag te kunnen geven. Om daaruit een aanbeveling te kunnen schrijven voor vrijwilligers van het Slukat Learning Center. Deze aanbeveling kunnen ze gebruiken tijdens ontwerpen van de lesactiviteiten die ze daar verzorgen.

4.5 Betrokkenen

De probleemstelling van dit onderzoek is besproken met de betrokkenen op Bali en in Nederland. Allereerst is de probleemstelling besproken met Manouk Hidding. Dit is een student die ook is afgereisd naar Bali om daar een onderzoek uit te werken. Dit was op hetzelfde project, namelijk het Slukat Learning Center. Tijdens deze bijeenkomsten met de medestudent tevens critical friend is gekeken naar verschillende onderzoeksonderwerpen. Daarnaast vonden er gesprekken plaats met Onderzoeksbegeleider X. Hij is de eerste onderzoeksbegeleider van de schrijfster en begeleidt haar bij het schrijven van dit onderzoek. Tijdens deze besprekingen werd de opbouw van dit onderzoek besproken en was er ruimte voor vragen hierover. Tevens is er, voor het vertrek naar Bali, contact geweest met Jasper Kuizenga. Dat was één van de begeleiders op Bali. Hij ging over zaken als verblijf, aankomst en voorbereidingsdagen. Ook als er eventuele problemen waren, zou hij hulp bieden. Ten slotte is het probleem besproken met Marien Bos van de stichting PURE!. Aan de hand van een aantal gesprekken, is er een duidelijker beeld ontstaan van de huidige situatie op Bali. Hierdoor heeft de schrijfster van dit onderzoek het onderwerp specifieker kunnen maken.

5. Onderzoeksaanpak

In dit hoofdstuk wordt er beschreven welke onderzoeksactiviteiten zijn uitgevoerd. Aan de hand van deze onderzoeksactiviteiten worden de deelvragen en de onderzoeksvraag beantwoord. Het ene deel van dit onderzoek bestond uit literatuurstudie en het andere deel heeft in de praktijk plaatsgevonden.

5.1 Onderzoeksgroep

De onderzoeksgroep bestaat uit de leerlingen die zijn onderwezen op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Dit was een project waarbij de leerlingen vrijwillig Engelse lessen konden volgen. Dit werd na schooltijd aangeboden. Hierbij werd er les gegeven aan vier verschillende groepen. De eerste groep was op maandag en woensdag van 15.30 tot 17.00 uur, de tweede groep was op maandag en woensdag van 17.00 tot 18.30 uur, de derde groep was op dinsdag en donderdag van 15.30 tot 17.00 uur en de vierde groep was op dinsdag en donderdag van 17.00 tot 18.30 uur. De hoeveelheid leerlingen per groep varieerde tussen de drie en twaalf. De leeftijd van deze leerlingen lag tussen de zes en zestien jaar. De groepen waren ingedeeld aan de hand van de vastgestelde niveaus van de Engelse taal. Deze niveaus bestonden uit: basic, intermediate en advanced. Daarnaast behoorden ook de medewerkers van het Slukat Learning Center tot de onderzoeksgroep. De schrijfster van dit onderzoek heeft leerlingen geobserveerd, gesprekken met ze gevoerd en interviews met de medewerkers gehouden over het onderwijs op Bali. Ten slotte zijn er lesactiviteiten ontworpen en uitgevoerd waarbij gebruik werd gemaakt van de didactieken CLIL en TPR gekoppeld aan sport en spel.

5.2 Dataverzameling

Hieronder staan schema's waarbij per deelvraag is beschreven op welke manier de dataverzameling heeft plaatsgevonden. Hierbij is gekeken naar de meest efficiënte manier om de deelvragen te kunnen beantwoorden.

Tabel 1 *Deelvraag 1: Hoe zit het Balinese onderwijssysteem in elkaar?*

Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen						
Observeren						
Bevragen	X					
Bezoeken						

Deze deelvraag is aan de hand van een bevraging met de medewerkers van het Slukat Learning Center, beschreven.

Tabel 2 *Deelvraag 2: Wat verstaan we onder sport en spel?*

Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X	X				
Observeren						
Bevragen						
Bezoeken						

Voor het beschrijven van deze deelvraag is er literatuuronderzoek gedaan naar sport en spel. De bruikbare theorie is ingezet tijdens de Engelse lessen op het Slukat Learning Center.

Tabel 3	Deelvraag 3: Wat houdt Content and Language Integrated Learning in?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X	X				
Observeren						
Bevragen						
Bezoeken						

Het antwoord op deelvraag 3 is beschreven aan de hand van literatuuronderzoek. Er is namelijk literatuuronderzoek gedaan naar het begrip Content and Language Integrated Learning.

Tabel 4	Deelvraag 4: Wat houdt Total Physical Response in?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X	X				
Observeren						
Bevragen						
Bezoeken						

In bovenstaande tabel is zichtbaar dat deelvraag 4 bestuderend, beschrijvend en definiërend beantwoord zal worden. Er is literatuuronderzoek gedaan naar Total Physical Response.

Tabel 5	Deelvraag 5: Wat wordt er verstaan onder interactievormen bij sport en spel?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X	X				
Observeren						
Bevragen						
Bezoeken						

Voor het beschrijven van deze deelvraag is er literatuuronderzoek gedaan naar het begrip interactie. Interactie dat kan worden toegepast tijdens sport en spel. De bruikbare theorie is ingezet tijdens de Engelse lessen op het Slukat Learning Center.

Tabel 6	Deelvraag 6: Hoe kunnen sport en spel zorgen voor betrokkenheid?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X					
Observeren						
Bevragen						
Bezoeken						

In bovenstaande tabel staat beschreven dat deelvraag 6 beschrijvend, bestuderend beantwoord zal worden. Dit gebeurt aan de hand van literatuuronderzoek. Daarnaast zal sport en spel worden ingezet tijdens de Engelse lessen op het Slukat Learning Center.

Tabel 7	Deelvraag 7: Hoe betrokken zijn de leerlingen tijdens de lessen op Bali?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen	X					
Observeren	X					
Bevragen						
Bezoeken						

In bovenstaande tabel staat beschreven dat deelvraag 7 beschrijvend, bestuderend en observerend beantwoord zal worden. Dit gebeurt aan de hand van literatuuronderzoek en het observeren van de leerling betrokkenheid tijdens Engelse lessen op het Slukat Learning Center. Voor het observeren van de leerling betrokkenheid, wordt er gebruik gemaakt van de Leuvense betrokkenheidsschaal.

Tabel 8	Deelvraag 8: Op welke wijze kan sport en spel op basis van de methods CLIL en TPR worden toegepast binnen het huidige onderwijssysteem op Bali?					
Methode van dataverzameling	Beschrijvend	Definiërend	Verklarend	Vergelijkend	Evaluerend	Ontwerpend
Bestuderen			X			
Observeren						
Bevragen	X					
Bezoeken						

Door het doen van literatuuronderzoek is bij deelvraag 8 verklaard op welke wijze sport en spel op basis van de methodes CLIL en TPR kan worden toegepast binnen het huidige onderwijssysteem op Bali. Tevens zijn de medewerkers van het Slukat Learning Center bevraagd.

5.3 Onderzoeksmethodiek

Voor het beantwoorden van de zevende deelvraag: ‘Hoe betrokken zijn de leerlingen tijdens de lessen op Bali?’, is er gebruik gemaakt van de Leuvense betrokkenheidsschaal. Aan de hand van een aantal betrokkenheidssignalen en de vijf schaalwaarden, kan worden bepaald wat de leerling betrokkenheid is. Zie bijlage 3.

Daarnaast is er tijdens de lesactiviteiten gebruik gemaakt van twee bestaande didactieken, namelijk Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response. Dit zijn didactieken die toegepast kunnen worden bij het aanleren van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs.

5.4 Ethische kwesties

Tijdens dit onderzoek is er verantwoord omgegaan met de gegevens van de leerlingen, het personeel en andere betrokkenen van het Slukat Learning Center. Deze zijn geheel in anonimiteit gelaten. Voorafgaand is er met de leiding van het Slukat Learning Center besproken of er beeldmateriaal gemaakt en geproduceerd mocht worden van de kinderen. De leiding heeft hiervoor toestemming gegeven. Tijdens het verblijf op Bali is de Balinese cultuur geheel gerespecteerd en werden de normen en waarden met respect behandeld. De bronnen die voor dit onderzoek zijn gebruikt zijn gecontroleerd op betrouwbaarheid en validiteit. Dit betekent dat er alleen bronnen zijn gebruikt die geschikt zijn voor het doel van dit onderzoek.

5.5 Onderzoeksactiviteiten en tijdsplanning

	Deelvragen	Onderzoeksactiviteit	Juli				Augustus				September				Oktober				November				December											
1.	Hoe zit het Balinese onderwijssysteem in elkaar?	Wie: Daniëlle Middel, Manouk Hidding, leerlingen van het Slukat Learning Center, personeelsleden van het Slukat Learning Center Wat: A. Bevraging van personeelsleden B. Bevraging van leerlingen C. Bezoeken basisschool D. Uitwerken antwoorden bevestigingen E. Uitwerken deelvraag													A	B			C	C									D	E				
2.	Wat verstaan we onder sport en spel?	Wie: Daniëlle Middel Wat: A. Literatuurstudie B. Uitwerken deelvraag																A	A											B	B	B		
3.	Wat houdt Content and Language Integrated Learning in?	Wie: Daniëlle Middel Wat: A. Literatuurstudie B. Uitwerken deelvraag															A	A												B	B	B		
4.	Wat houdt Total Physical Response in?	Wie: Daniëlle Middel Wat: A. Literatuurstudie B. Uitwerken deelvraag															A	A												B	B	B		

6. Resultaten

Tijdens het uitvoeren van dit onderzoek is de schrijfster op een aantal punten afgeweken van het oorspronkelijke onderzoeksplan. Tijdens het schrijven van dit onderzoeksplan was er nog geen duidelijkheid over de plek waar het onderzoek zou worden uitgevoerd. Dit kon op een basisschool zijn, maar ook op project waarbij kinderen na schooltijd lessen krijgen aangeboden. Eenmaal op Bali aangekomen, bleek dat een naschools project het beste bij dit onderzoek zou aansluiten. Het aantal leerlingen die er onderwezen zouden worden, was van tevoren ook niet duidelijk. Er werd vier dagen, drie uur per dag les gegeven. Dit was aan twee verschillende groepen per dag. In totaal werd er aan vier verschillende groepen les gegeven. De namen van deze groepen waren Arjuna, Sahadewa, Bima en Laksmi. Het aantal leerlingen per groep varieerde van zeven tot vijftien leerlingen. De leeftijd van deze leerlingen lag tussen de zes en zestien jaar.

In dit hoofdstuk worden de resultaten per deelvraag beschreven.

1. Hoe zit het Balinese onderwijssysteem in elkaar?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden, zijn zowel de personeelsleden van het Slukat Learning Center als de leerlingen van het Slukat Learning Center bevroegd. Hierbij zijn de volgende vragen gesteld: 'Welke scholen worden allemaal doorlopen?', 'Hoe ziet een dag in het basisonderwijs eruit?' en 'Welke dagen gaan de leerlingen naar school?'. Deze zijn aan beide partijen gesteld. Voor het beantwoorden van deze deelvraag, zijn er ook twee basisscholen bezocht. De eerste basisschool is bezocht op zaterdag 10 oktober 2015 en de tweede basisschool is bezocht op dinsdag 13 oktober 2015. Hierdoor konden de antwoorden uit de bevraging worden vergeleken met de realiteit. Hier is er gekeken naar de manier van les geven, met welke materialen er werd gewerkt en welke didactische handelingen er werden toegepast. Opvallend was dat er op de bezochte basisscholen niet veel extra lesmateriaal aanwezig is. De leerlingen zitten op bankjes. Er zijn boeken voor bepaalde vakken aanwezig. Wanneer de scholen geld hebben, worden deze boeken door school gekocht. Als dit geld er niet is, moeten de leerlingen de boeken zelf kopen. De leerlingen krijgen beurten van de leerkracht. Hierbij worden vingers opgestoken. Daardoor kunnen de leerlingen een beurt krijgen. Ook werd geconstateerd dat de leerlingen complimenten krijgen van de leerkracht. Hieronder zijn de resultaten beschreven die uit de antwoorden van de bevragingen naar voren zijn gekomen.

In de tabel hieronder is weergegeven welke scholen Balinese kinderen doorlopen.

'Welke scholen worden allemaal doorlopen?'	
<u>Type school:</u>	<u>Leeftijd:</u>
Daycare	3 – 5 jaar
Kindergarden	5 – 7 jaar
Primary School	7 – 12 jaar
Junior High School	13 – 15 jaar
Senior High School	15 – 18 jaar
University	18 – 21/22 jaar

Tabel 6.1.1 In deze tabel staan de scholen weergegeven die de Balinese kinderen doorlopen.

In de tabel hieronder is weergegeven hoe een dag in het basisonderwijs eruit ziet. Opvallend is dat de leerlingen al om half zeven starten. Daarnaast zijn ze ook om één uur alweer vrij. Dit heeft te maken met de warmte die er op Bali heerst.

'Hoe ziet een dag in het basisonderwijs eruit?'	
Tijd:	Activiteit:
6.30 – 7.00 uur	Schoonmaken
7.00 – 7.30 uur	Bidden
7.30 – 9.30	Studeren
9.30 – 10.00 uur	Pauze
10.00 – 11.30 uur	Studeren
11.30 – 12.00 uur	Pauze
12.00 – 13.00 uur	Studeren

Tabel 6.1.2 In deze tabel is het rooster weergegeven van een dag in het basisonderwijs.

Voor de vraag 'Welke dagen gaan de leerlingen naar school?' kwam naar voren dat de leerlingen van maandag tot en met zaterdag naar school moeten. De tijden zullen per school en klas iets verschillen. Het staat vast dat alle leerlingen vijfenhalf uur per dag naar school moeten. In tabel 6.1.2 is een voorbeeld te zien van een dag in het basisonderwijs. Het kan voorkomen dat de leerlingen ook op zondag naar school moeten. Dit heeft te maken met het volgen van extra lessen.

2. Wat verstaan we onder sport en spel?

Hieronder worden sport en spel apart van elkaar beschreven. Voor het beantwoorden van deze deelvraag is er literatuuronderzoek gedaan.

Sport

Tijdens sport zijn kinderen aan het bewegen en spelen ze samen met anderen. Kinderen kunnen hierdoor erg veel leren en dat doen ze dan ook met plezier. Vaak wordt er buiten school ook veel aan sport en andere bewegingsactiviteiten gedaan. Bewegen is namelijk fundamenteel in het bestaan van kinderen. Als er wordt gekeken naar de eerste leerervaringen, zijn die bewegend van aard. Dit zijn bewegingen als kruipen, grijpen, omdraaien, gaan zitten, van stoel naar tafel lopen, enzovoort. Dit bewegen wordt al snel vanzelfsprekend. Als je iets kunt, dan doe je dat gewoon. Kinderen gaan met hun bewegingsmogelijkheden spelen. Ze gaan bijvoorbeeld een wedstrijd hardlopen, spelen tikkertje en doen verstoppertje. Dit gebeurt voornamelijk ook met andere kinderen. Het is belangrijk dat er geleerd wordt om met andere kinderen te spelen. Dit is de basis voor alle ontwikkelingen. Kinderen worden tijdens bewegingsactiviteiten uitgedaagd om veel te doen. Hierdoor worden ze vaardig in het reageren op anderen. Zie (Berkel et al., 2012). Er zijn drie belangrijke doelstellingen die centraal staan:

1. Leren deelnemen aan bewegingsactiviteiten;
2. Leren met anderen deel te nemen aan bewegingssituaties;
3. Leren op eigen wijze met anderen deel te nemen aan bewegingssituaties.

Spel

Spel wordt als essentieel gezien voor de ontwikkeling van de persoon. Spel blijft namelijk het gehele leven lang belangrijk. Kind en spel zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Over de hele wereld wordt er gespeeld door kinderen. Dit doen ze omdat ze het leuk vinden, maar ook omdat ze er zin in hebben. Het kind wordt gestimuleerd om te spelen. Spelen brengt plezier met zich mee en de kinderen zijn zich niet bewust van de functie die het spel heeft. Over de functie van spel bestaan verschillende theorieën:

- Tijdens spel is een kind actief bezig;
- Een kind kan niet gedwongen worden om te spelen, maar stimuleren mag wel;
- Wanneer een kind plezier beleeft in het spel, levert dit een positieve ervaring en betrokkenheid op;
- Een kind speelt niet om zich te ontwikkelen, maar ontwikkelt zich door te spelen;
- Het belangrijkste kenmerk van spel is het plezier;
- Tijdens het spelen is het doet niet zo belangrijk, daarom kan het kind uitproberen en veilig oefenen (Bos, 2007).

3. Wat houdt Content and Language Integrated Learning in?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek gedaan naar de didactiek CLIL. Content and Language Integrated Learning is een didactiek die kan worden toegepast bij het aanleren van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs. Waar het bij CLIL om draait is het taalgericht vakonderwijs. Taal- en vakontwikkeling gaan namelijk hand in hand. Dit geldt voor een eerste taal, maar ook voor een vreemde taal. Zie (Graaff, 2013). Taalgericht vakonderwijs houdt in dat er expliciete vak- en taaldoelen worden gesteld. Deze vak- en taaldoelen zijn contextrijk, er moet mogelijkheid zijn tot interactie en er moet taalsteun aangeboden worden. Dit zijn dan ook de drie pijlers van het taalgericht vakonderwijs. Tijdens het aanbieden van CLIL-lessen worden de leerlingen gestimuleerd om te praten, te schrijven, te luisteren, te lezen, te gebaren, te tekenen, enzovoort. Zie (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

Een les aan de hand van CLIL bestaat uit de volgende vijf onderdelen:

1. Het activeren van voorkennis: Er wordt gekeken naar bestaande kennis, bestaande ervaringen en eventuele meningen.
2. Input geven: De input die wordt aangeboden moet begrijpelijk zijn, visueel, gesproken actief en geschreven.
3. Begrip stimuleren: In dit onderdeel wordt de aangeboden input verwerkt.
4. Output stimuleren: Hierbij worden leerlingen zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund om te oefenen met het spreken en schrijven van het Engels.
5. Beoordelen en feedback geven: Dit geldt voor zowel op vakinhoud als op de taal.

4. Wat houdt Total Physical Response in?

Voor het beantwoorden van deze deelvraag is er literatuuronderzoek gedaan naar de didactiek TPR. TPR staat voor Total Physical Response. Dit is een didactiek die binnen alle thema's en in iedere les kan worden ingezet. Bij deze didactiek leren de leerlingen eerst welk woord bij een bepaald voorwerp of handeling hoort. Zie (Janssen, 2001). Bij TPR worden opdrachten gegeven in de vriendelijk gebiedende wijs. De leerkracht doet alle handelingen voor terwijl ze benoemd worden. De leerlingen doen hierbij de leerkracht tegelijkertijd na. Na verloop van tijd worden de handelingen niet meer door de leerkracht voor gedaan als er opdrachten worden gegeven. Er zijn drie belangrijke eisen bij het uitvoeren van deze didactiek tijdens de Engelse lessen. De eerste belangrijke eis is dat de input begrijpelijk moet zijn, ten tweede moet er een stressvrije omgeving aanwezig zijn voor de leerlingen en tot slot mag er tijdens de lessen niet worden gepraat. Zie (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

Er zijn een aantal activerende werkvormen die aan de hand van TPR gegeven kunnen worden. Dat zijn 'action chain' en 'action story'. Bij action chain wordt er een reeks van opeenvolgende handelingen uitgevoerd met de leerlingen. Het is een verkorte action story. Deze werkvorm wordt gebruikt om samenhangende handelingen te benoemen en te oefenen, denk hierbij aan 'eating breakfast', enzovoort. Een action story is een kort verhaal. Tijdens dit korte verhaal doen de leerlingen mee met de beschreven gebaren en acties. Bij een action story wordt er een serie handelingen in het verhaal verwerkt. Zie (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

'Simon says' is één van de spelletjes die regelmatig werd aangeboden tijdens de lessen op het Slukat Learning Center. Dit is een voorbeeld van een TPR-activiteit. Bij dit spel is het de bedoeling dat de leerlingen commando's van de leerkracht of leerling opvolgt. Doordat het een spel is, maakt dat het extra motiverend. Wanneer iemand het namelijk fout doet, is degene af. Het is een activiteit die kan worden aangepast aan het niveau van de leerlingen. Zie (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

5. Wat wordt er verstaan onder interactievormen bij sport en spel?

Wolf (2014) beschrijft in haar onderzoek dat het begrip interactie tal van definities kent. In de literatuur wordt het op vele uiteenlopende manier beschreven. Interactie in het onderwijs is in eerste instantie de verbale communicatie tussen leerkracht en leerling en tussen leerlingen onderling. Ook wordt hier de interactie dat kinderen klassikaal of in kleine groepjes met elkaar in gesprek gaan over hun oplossingsmanieren onder verstaan. Met deze oplossingsmanier wordt bedoeld dat ze hun ideeën verwoorden en eigen strategieën vergelijken met die van klasgenoten. De leerlingen hebben veel ruimte voor eigen inbreng tijdens een interactieve les. Tijdens zo'n les mogen leerlingen een informele werkwijze volgen. Hierbij kunnen ze gebruik maken van eigen ervaringen en dit kunnen ze overleggen. Wanneer zulke kwesties een rol gaan spelen, komt er zicht op een interactieve les (Nelissen, 2002).

6. Hoe kunnen sport en spel zorgen voor betrokkenheid?

Schenkel (2015) beschrijft in haar onderzoek dat uit eerder onderzoek is gebleken dat betrokkenheid effect blijkt te hebben op het leerproces van leerlingen (Finn, 1989, 1993; Finn & Cox, 1992; Astin, 1993; Parcarella en Terenzini, 1991). Het begrip empowerend komt naar voren. Empowerend houdt in dat de leerling optimaal gebruik kan maken van zijn talenten en capaciteiten. Dit zorgt ook voor een competentiegevoel. Hierdoor versterkt het zelfvertrouwen en het draagt bij aan een positief zelfbeeld. Hier komt naar voren dat betrokkenheid te maken heeft met de ontwikkeling van het kind. Wanneer het kind betrokken is, is er namelijk een ononderbroken concentratie, gedrevenheid en inzet voor alle competenties die voor de activiteit van belang zijn (Leavers & Heylen, 2013).

Wanneer er geen leerling betrokkenheid wordt waargenomen, zal de leerstof niet of nauwelijks opgenomen worden. Het is daarom van belang om een zo groot mogelijk betrokkenheid na te streven bij de leerlingen (Hardeman, 2013). In het onderzoek van Posthuma (2014) wordt beschreven dat wanneer een kind een betrokken houding laat zien, er boeiend onderwijs is en hij daar met veel plezier aan zal deelnemen.

Hoe kunnen sport en spel dan zorgen voor deze betrokkenheid? In paragraaf 6.2 staan sport en spel beschreven. Wanneer kinderen aan het sporten zijn, zijn ze aan het bewegen en spelen ze met anderen. Hierdoor leren kinderen erg veel en dat doen ze ook met plezier. Wanneer kinderen plezier in iets hebben, zal de betrokkenheid hoger zijn. Op een gegeven moment gaan kinderen met hun bewegingsmogelijkheden spelen (Berkel et al., 2012). Spelen wordt als essentieel gezien voor de ontwikkeling van de persoon. Kind het en spel zijn dan ook onlosmakelijk met elkaar verbonden. Over de hele wereld wordt er gespeeld. Dit doen ze omdat ze het leuk vinden, maar ook omdat ze er zin in hebben. Spelen brengt namelijk plezier met zich mee en de kinderen zijn zich niet altijd bewust van de functie die het spel heeft (Bos, 2007).

7. Hoe betrokken zijn de leerlingen tijdens de lessen op Bali?

Voor het beantwoorden van deze deelvraag is er gebruikt gemaakt van de Leuvense betrokkenheidsschaal. Met de LBS kunnen er twee dingen gemeten worden. Het eerste onderdeel bestaat uit het scannen van een kind. Hiermee kun je de betrokkenheidsscore van een kind verkrijgen uit één activiteit. Er zijn een aantal signalen voor de betrokkenheid van leerlingen die gemeten kunnen worden:

- Concentratie;
- Energie;
- Complexiteit en creativiteit;
- Mimiek en houding;
- Persistentie;
- Nauwkeurigheid;
- Reactietijd;
- Verwoording;
- Voldoening.

Ten tweede wordt het kind gescreend. Hierbij wordt er een gemiddelde genomen van de schaalwaarden. Er zijn vijf schaalwaarden bij de LVS. Deze vijf schaalwaarden worden hieronder beschreven.

Schaalwaarde 1: Geen activiteit

In deze schaalwaarde staan de kinderen op non-actief. Het kind is volledig afgehaakt. Er is geen mentale activiteit met betrekking tot het werk. Dit houdt in dat de leerling volledig afwezig is, staart naar buiten, zit te dromen, enzovoort. Ook valt onder deze schaalwaarde dat de leerlingen schijnbaar actief bezig zijn. Er worden voorbereidingen getroffen zoals de stoel goed zetten, pennen uitzoeken, schrift klaar leggen, etc.

Schaalwaarde 2: Vaak onderbroken activiteit

In deze schaalwaarde zijn er momenten van (taakgerichte) activiteit te constateren. Er wordt bijvoorbeeld naar een verhaal geluisterd, aan een werkblad gewerkt, kinderen kunnen af en toe hun vinger opsteken. Dit geldt slechts voor de helft van de tijd. De onderbrekingen die er zijn bestaan uit wegstaren, dromen, staren, enzovoort. In deze schaal wordt er geen beroep gedaan op de cognitieve vaardigheden. Er is geen progressie te zien. Het zijn simpele handelingen die te weinig voorstellen om echt van een volwaardige 'activiteit' te spreken. De handelingen worden dan ook met een zekere 'afwezigheid' uitgevoerd.

Schaalwaarde 3: Min of meer aangehouden activiteit

Gedurende de observatie zijn de kinderen nagenoeg aangehouden bezig met een bepaalde activiteit. In deze schaalwaarde zijn kinderen bezig met een taak, ze luisteren en participeren mee aan de les door een inbreng te doen. Toch lijken ze onverschillig bezig. De inzet van energie is niet erg hoog. Echte betrokkenheidssignalen ontbreken. De kinderen vliegen op 'automatische piloot'. Het zijn geen schijnactiviteiten, want er is een zekere voortgang te zien in wat ze doen. Het is geen herhalen van bepaalde simpele handelingen. De kinderen zijn zich hierbij ook bewust van de handelingen die ze uitvoeren.

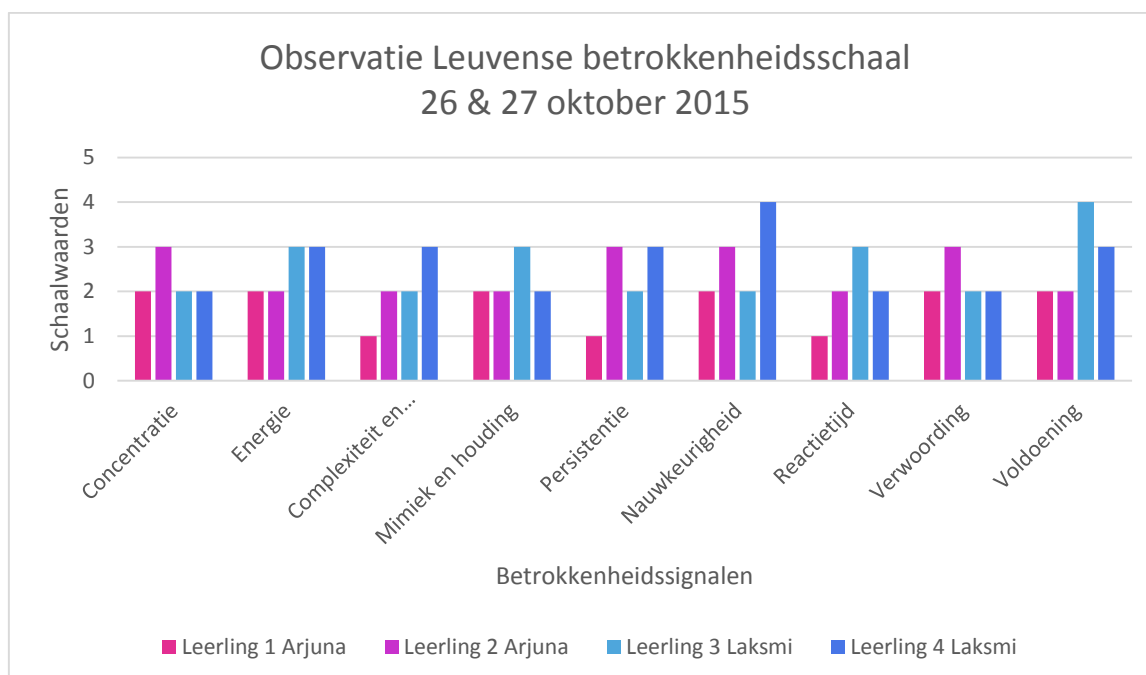
Schaalwaarde 4: Activiteit met intense momenten

Bij deze schaalwaarde valt er voor de helft van de observatietijd uit de signalen betrokkenheid af te leiden. Er is dus niet alleen sprake van activiteit. De activiteit is betekenisvol voor het kind. Er worden een aantal betrokkenheidssignalen geconstateerd. Dit zijn concentratie en nauwkeurigheid. Dit komt voort uit interessepunten en exploratiebehoeften.

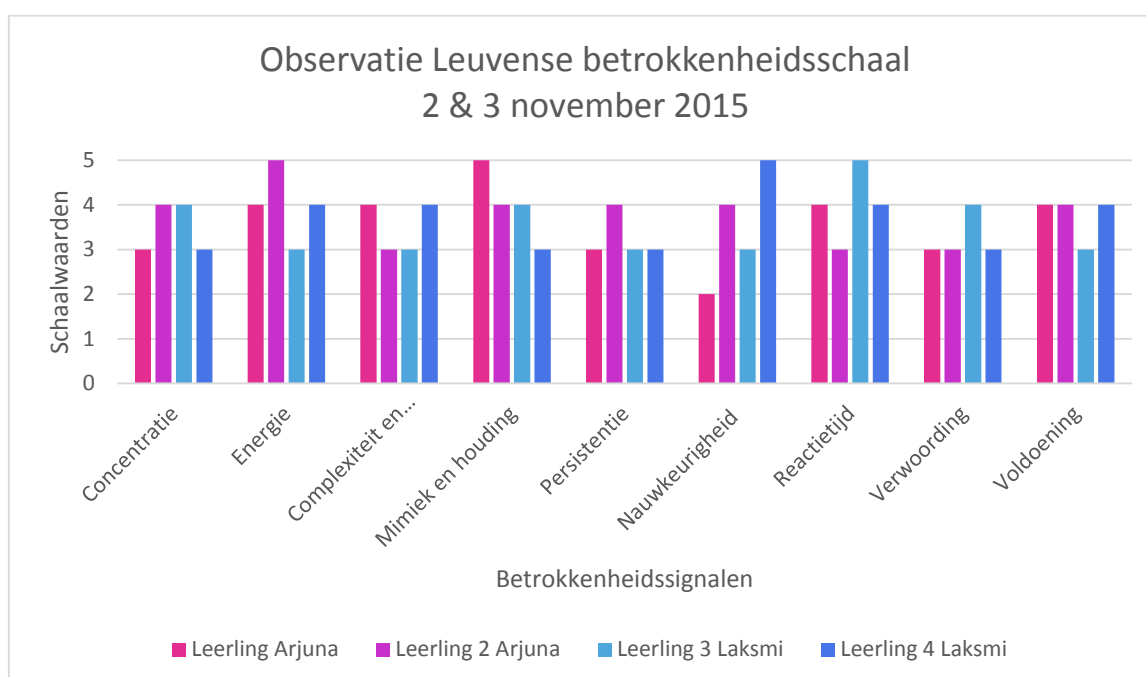
Schaalwaarde 5: Volgehouden intense activiteit

Dit is de schaalwaarde waar de betrokkenheid het hoogst is. De activiteiten die de kinderen uitvoeren, gaan gepaard met grote betrokkenheid. De leerling wordt helemaal opgenomen door zijn/haar bezigheid. De blik is gefocust op de handelingen en het materiaal. Omgevingsprikkels zorgen niet voor afleiding. Het bereikt de leerling niet of nauwelijks. De handelingen die worden uitgevoerd volgen elkaar vlot op. (Expertisecentrum E.G.O. Nederland, z.d.)

Hieronder zijn in tabellen de resultaten van de observaties te vinden die aan de hand van de Leuvense betrokkenheidsschaal zijn uitgevoerd tijdens de Engelse lessen op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Deze observaties zijn gehouden in de week van maandag 26 t/m donderdag 29 oktober 2015 en maandag 2 november t/m 5 november 2015. De observaties zijn in beide weken uitgevoerd op de maandag en dinsdag. De observaties zijn uitgevoerd bij 2 klassen, namelijk Arjuna en Laksmi. Uit beide klassen zijn twee leerlingen uitgekozen waarbij de observaties zijn uitgevoerd. Arjuna is een basic 2 klas en hierbij is de observatie op maandag 26 oktober en maandag 2 november uitgevoerd. Laksmi is ook een basic 2 klas en deze observaties zijn uitgevoerd op dinsdag 27 oktober en dinsdag 3 november.

Tabel 6.7.3 In deze tabel zijn de resultaten van de observaties van maandag 26 oktober en dinsdag 27 oktober 2015 af te lezen. Hieruit is af te lezen dat de betrokkenheid tussen de schaalwaarden 1 en 4 ligt.

Tabel 6.7.4 In deze tabel zijn de resultaten van de observaties van maandag 2 november en dinsdag 3 november 2015 af te lezen. Hieruit is af te lezen dat de betrokkenheid tussen de schaalwaarden 2 en 5 ligt.

Hierbij een korte toelichting op de tabellen die hierboven staan weergegeven. Tijdens het eerste observatiemoment (26 en 27 oktober 2015) van beide groepen is er tijdens de lessen geen gebruik gemaakt van TPR-activiteiten. Tijdens het tweede observatiemoment (2 en 3 november 2015) is er gebruik gemaakt van TPR-activiteiten tijdens de lesactiviteiten. De resultaten van deze observaties zijn af te lezen in bovenstaande tabellen. In bijlage 5 zijn de uitgevoerde lessen op Bali te vinden.

8. Op welke wijze kan sport en spel op basis van de methodes CLIL en TPR worden toegepast binnen het huidige onderwijssysteem op Bali?

Om deze deelvraag te kunnen beantwoorden, zijn de personeelsleden van het Slukat Learning Center bevraagd. Hierbij zijn de volgende vragen gesteld: 'Wat is jullie mening over het toepassen van sport en spel tijdens de lesactiviteiten?' en 'Wat is CLIL en TPR en hoe kan dat worden ingezet tijdens de lessen?'. In tabel 6.8.5 en 6.8.6 zijn de resultaten beschreven die uit de antwoorden naar voren zijn gekomen.

'Wat is jullie mening over het toepassen van sport en spel tijdens de lesactiviteiten?'	
<u>Personeelsleden</u>	<u>Antwoord</u>
Personeelslid 1	Het toepassen van sport en spel tijdens de lesactiviteiten is belangrijk. Het is goed voor de gezondheid van de studenten. Het is belangrijk om af en toe een aantal oefeningen te doen.
Personeelslid 2	Op Bali wordt in het onderwijs er vaak de tijd niet voor genomen. Terwijl het goed is om sport en spel wel toe te passen tijdens de lesactiviteiten. Het maakt de lessen leuker. Personeelslid 2 wordt slaperig als er niet af en toe een spel wordt toegepast tijdens de lessen. Dit hangt voor een deel ook van de leraar af. Sommige leraren hebben er gevoel voor en maken de lessen leuk en leerzaam door spelactiviteiten te gebruiken.
Personeelslid 3	Personeelslid 3 geeft aan dat er één keer in de week sport wordt gegeven. Hierbij is een docent aanwezig. Hierbij doen ze activiteiten als rennen, zwemmen, etc. Er wordt aangegeven dat sport leuk is. Het helpt de studenten beter te kunnen concentreren. Na het studeren hebben ze namelijk veel energie. Er wordt aangegeven dat er op de basisschool geen tijd is voor spelletjes. Op het Slukat Learning Center wordt daar wel de tijd voor genomen.

Tabel 6.8.5 In deze tabel zijn de resultaten beschreven van de bevraging van het personeel van het Slukat Learning Center

'Wat is CLIL en TPR en hoe kan dat worden ingezet tijdens de lessen?'	
<u>Personeelsleden</u>	<u>Antwoord</u>
Personeelslid 1	De didactieken CLIL en TPR zijn niet bekend bij personeelslid 1. Dit zijn onbekende didactieken op Bali. Hier wordt ook geen gebruik gemaakt tijdens de Engelse lessen.
Personeelslid 2	Ook personeelslid 2 geeft aan nog nooit van CLIL en TPR gehoord te hebben. Ook wordt er aangegeven dat er geen gebruik van wordt gemaakt tijdens de Engelse lessen op Bali.
Personeelslid 3	Bij personeelslid 3 zijn de didactieken CLIL en TPR ook onbekend. Degene heeft er nog nooit van gehoord en geeft aan dat er geen gebruik van wordt gemaakt tijdens de Engelse lessen.

Tabel 6.8.6 Deze tabel geeft de antwoorden weer van de bevraging van deelvraag 6.8 van het personeel van het Slukat Learning Center

Uit de antwoorden van de personeelsleden komt in tabel 6.8.5 naar voren dat ze sport en spel een belangrijk onderdeel vinden tijdens de lesactiviteiten. Ze geven allemaal aan dat ze door sport en spel zich beter kunnen concentreren en dat het de lesactiviteiten leuker en interessanter maakt. In tabel 6.8.6 komt naar voren dat de didactieken CLIL en TPR onbekend zijn in het Balinese onderwijssysteem. Van deze didactieken wordt geen gebruik gemaakt tijdens de Engelse lesactiviteiten.

Hieronder wordt beschreven hoe de didactieken Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response zijn toegepast op het Slukat Learning Center. Daarnaast zijn de bevindingen over de bruikbaarheid van deze didactieken in deze onderwijscontext beschreven.

Content and Language Integrated Learning

Dit is een didactiek die tijdens iedere les is toegepast. Bij CLIL worden namelijk alle lessen in het Engels gegeven. Dit is ook de enige taal waarin gecommuniceerd kan worden. De moedertaal van de leerlingen en de leerkrachten verschilt namelijk. In paragraaf 6.3 staat beschreven dat deze methode aan drie eisen moet voldoen, namelijk de vak- en taaldoelen moeten contextrijk zijn, er moet mogelijkheid zijn tot interactie en er moet taalsteun aangeboden worden. Er is voor gezorgd dat iedere les aan deze eisen voldoet. Het is moeilijk om met de leerlingen te communiceren, omdat de leerlingen de taal niet of nauwelijks spreken. Wanneer de basis van de taal er is, kunnen de leerlingen veel met de taal oefenen. Hierdoor gaat de ontwikkeling van de taal erg snel. CLIL is een didactiek die goed uit te voeren is in deze onderwijscontext. Er kan namelijk alleen maar Engels gesproken worden om jezelf als leerkracht verstaanbaar te maken aan anderen.

Total Physical Response

TPR is een didactiek die tijdens meerdere lessen duidelijk naar voren is gekomen. Deze didactiek is in verschillende lesonderdelen behandeld. Er is niet specifiek een hele les aandacht aan besteed. Er zijn verschillende TPR-activiteiten aan bod gekomen, zoals: 'Simon Says, Engelse kinderliedjes, Engelse prentenboeken, het behandelen van voorzetsels en oefeningen waarbij de weg wordt gewezen. De leerkracht gaf tijdens deze lesonderdelen aan welke opdrachten door de leerlingen uitgevoerd moesten worden. Ook gaven de leerlingen opdrachten aan elkaar. TPR-activiteiten kunnen goed uitgevoerd worden in deze onderwijscontext.

In paragraaf 6.2 is het begrip sport en spel beschreven. Zoals hierboven beschreven staat is CLIL een didactiek die tijdens iedere les is toegepast. Bij CLIL worden namelijk alle lessen in het Engels gegeven. Van belang is dat dat het voldoet aan de eisen. De vak- en taaldoelen moeten contextrijk zijn, er moet mogelijkheid zijn tot interactie en er moet taalsteun aangeboden. Hierbij kunnen sport- en spelactiviteiten worden toegepast. TPR is een didactiek die in verschillende lesonderdelen wordt toegepast. TPR-activiteiten zijn voornamelijk sport- en spelactiviteiten zijn. In bijlage 5 zijn alle lessen te vinden die zijn uitgevoerd op Bali.

6.2 Reactie op hypothese

Aan het begin van het onderzoek is de volgende hypothese opgesteld naar aanleiding van de onderzoeksvraag:

“De hypothese van dit onderzoek was de verwachting door gebruik te maken van de methodes CLIL en TPR in combinatie met sport en spel dat het onderwijs hierdoor kwalitatief beter zal worden. Spelend leren wordt ingezet om zowel jonge kinderen als oudere kinderen in de basisschool ervaringen op te laten doen tijdens betekenisvolle activiteiten. Leren door spel. Kinderen hebben plezier in spelen en daarmee ook in leren. (Schreur, M., 2013). Tijdens het verblijf op Bali is deze kennis verder uitgebreid. Aan de hand hiervan heeft de schrijfster van dit onderzoek de hypothese bij kunnen stellen. Door de uitkomsten van het praktijkonderzoek en de literatuurstudie verwachtte de schrijfster antwoord op de onderzoeksvraag te kunnen geven. Om daaruit een aanbeveling te kunnen schrijven voor vrijwilligers van het Slukat Learning Center. Deze aanbeveling kunnen ze gebruiken tijdens ontwerpen van de lessen die ze daar verzorgen.”

Na het beantwoorden van de deelvragen in hoofdstuk 6 en het praktijkonderzoek is de conclusie te trekken dat er inderdaad door gebruik te maken van de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport en spel de leerling betrokkenheid verhoogd wordt. Zie resultaten van paragraaf 6.7 en 6.8. Ook is er aan de hand van de resultaten van paragraaf 6.8 duidelijk geworden hoe de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport en spel in het huidige Balinese onderwijssysteem kunnen worden toegepast. Aan de hand van deze uitkomsten is er een aanbeveling te schrijven voor komende vrijwilligers van het Slukat Learning Center.

7. Conclusies, aanbeveling en discussie

7.1 Conclusies deelvragen

Deelvraag 1: Hoe zit het Balinese onderwijssysteem in elkaar?	
<u>Conclusie 1:</u> De leerlingen doorlopen de volgende scholen in het Balinese onderwijssysteem: Daycare 3 – 5 jaar, Kindergarden 5 – 7 jaar, Primary School 7 – 12 jaar, Junior High School 13 – 15 jaar, Senior High School 15 – 18 jaar en University 18 – 21/22 jaar.	<u>Verwijzing:</u> Zie tabel 6.1.1 waarin de uitwerkingen zijn beschreven en bijlage 4.
<u>Conclusie 2:</u> Op de bezochte basisscholen is er niet veel extra lesmateriaal aanwezig. De leerlingen zitten op bankjes. Er zijn boeken voor bepaalde vakken aanwezig. Wanneer er geld is, worden deze boeken door school gekocht. Als dit geld er niet is, moeten de leerlingen de boeken zelf kopen. De leerlingen krijgen beurten van de leerkracht. Hierbij worden vingers opgestoken. De leerkracht complimenteert de leerlingen.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.1.
<u>Conclusie 3:</u> In het Balinese onderwijssysteem gaan de leerlingen van maandag tot en met zaterdag naar school. De tijden kunnen per school en klas iets verschillen, maar de leerlingen gaan vijfenhalf uur per dag naar school. Hierbij beginnen ze vroeg in ochtend en zullen ze tegen 13.00 uur vrij zijn. Het kan voorkomen dat de leerlingen op zondag naar school moeten. Dit heeft te maken met het volgen van extra lessen.	<u>Verwijzing:</u> Zie tabel 6.1.2 en voor verdere uitwerkingen van de deelvraag zie hoofdstuk 6.1 en bijlage 4.

Deelvraag 2: Wat verstaan we onder sport en spel?	
<u>Conclusie 1:</u> Wanneer kinderen aan het sporten zijn, wordt er bewogen en gespeeld met anderen. Hierdoor leren kinderen erg veel. Bewegen is fundamenteel in het bestaan van kinderen. Bewegen wordt al snel vanzelfsprekend. Kinderen gaan spelen met de bewegingsmogelijkheden die ze hebben. Het is belangrijk dat er geleerd wordt om met andere kinderen te spelen. Dit is namelijk de basis voor alle ontwikkelingen (Berkel et al., 2012).	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.2
<u>Conclusie 2:</u> Spel is essentieel voor de ontwikkeling van de persoon. Het is iets wat het gehele leven	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.2.

belangrijk blijft. Kind en spel zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Kinderen spelen omdat ze het leuk vinden, maar ook omdat ze er zin in hebben. Spelen brengt plezier met zich mee en de kinderen zijn zich niet bewust van de functie die het spel heeft (Bos, 2007).	
---	--

Deelvraag 3: Wat houdt Content and Language Integrated Learning in?

<u>Conclusie 1:</u> CLIL is een didactiek die kan worden toegepast bij het aanleren van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs. Bij CLIL draait het om taalgericht vakonderwijs. Taal- en vakontwikkeling gaan hand in hand. Dit geldt voor een eerste taal, maar ook voor een vreemde taal (Graaff, 2013). Er zijn drie pijlers bij het taalgericht vakonderwijs. De vak- en taaldoelen moeten contextrijk zijn, er moet mogelijkheid zijn tot interactie en er moet taalsteun worden geboden. Een les aan de hand van CLIL bestaat uit vijf onderdelen (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.3.
--	--

Deelvraag 4: Wat houdt Total Physical in?

<u>Conclusie 1:</u> TPR is een didactiek die binnen alle thema's en in iedere les kan worden ingezet. De leerlingen leren eerst welk woord bij een bepaald voorwerp of handeling hoort (Janssen, 2001). Bij deze didactiek worden opdrachten gegeven in de vriendelijk gebiedende wijs. Er zijn drie belangrijke eisen bij het uitvoeren van deze didactiek, namelijk de input moet begrijpelijk zijn, er moet een stressvrije omgeving aanwezig zijn en er mag tijdens de lessen niet worden gepraat (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011). Een aantal activerende werkvormen die aan de hand van TPR gegeven kunnen worden, zijn 'action chain' en 'action story'.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.4.
--	--

Deelvraag 5: Wat wordt er verstaan onder interactievormen bij sport en spel?

<u>Conclusie 1:</u> Interactie kent tal van definities. Interactie in het onderwijs is in eerste instantie de verbale communicatie tussen leerkracht en leerlingen en tussen leerlingen onderling (Nelissen, 2012). Er is veel interactie tijdens sport- en spelactiviteiten.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.5 en hoofdstuk 6.3.
--	---

Er is dan namelijk interactie tussen leerkracht en leerling, maar ook tussen de leerlingen onderling. Tijdens deze lesactiviteiten is er dan ook veel ruimte voor eigen inbreng. Leerlingen kunnen opgedane ervaringen toepassen tijdens de deze lesactiviteiten.	
---	--

Deelvraag 6: Hoe kunnen sport en spel zorgen voor betrokkenheid?

<u>Conclusie 1:</u> Betrokkenheid blijkt effect te hebben op het leerproces van de leerlingen. Wanneer een leerlingen betrokken deelneemt aan de les wordt hij in staat gesteld om optimaal gebruik te kunnen maken van zijn talenten en capaciteiten. Dit zorgt voor competentiegevoel. De leerling is in ontwikkeling wanneer de kenmerken van betrokkenheid worden getoond (Leavers & Heylen, 2013).	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.6.
<u>Conclusie 2:</u> Wanneer er geen leerling betrokkenheid wordt waargenomen, zal de leerstof niet of nauwelijks opgenomen worden. Het is daarom van belang om een zo groot mogelijk betrokkenheid na te streven bij de leerlingen (Hardeman, 2013). Wanneer er bij een kind een betrokken houding wordt geconstateerd, is er boeiend onderwijs en zal het kind met plezier deelnemen aan de lesactiviteit (Posthuma, 2014).	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.6.
<u>Conclusie 3:</u> In hoofdstuk 6.2 staan sport en spel beschreven. Tijdens sport en spel zijn de kinderen aan het bewegen en spelen ze met anderen. Dit is erg leerzaam voor de kinderen en dit doen ze ook met plezier. Wanneer kinderen plezier in iets hebben, zal de betrokkenheid hoger zijn.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.6 en bijlage 5.

Deelvraag 7: Hoe betrokken zijn de leerlingen tijdens de lessen op Bali?

<u>Conclusie 1:</u> Wanneer tabel 6.7.3 en tabel 6.7.4 met elkaar vergeleken worden, is er duidelijk te zien dat wanneer er gebruik wordt gemaakt van TPR-activiteiten de leerling betrokkenheid hoger is. Dit is af te lezen aan de hogere schaalwaarden in tabel 6.7.4. In tabel 6.7.3 liggen schaalwaarden namelijk tussen de 1 en 4. Hierbij is geen gebruik gemaakt van TPR-activiteiten. In tabel 6.7.4	<u>Verwijzing:</u> Zie tabel 6.7.3 en tabel 6.7.4 voor de uitwerking van de observaties en bijlage 3 en 5.
--	---

liggen de schaalwaarden tussen de 2 en 5. Tijdens deze observaties is er gebruik gemaakt van TPR-activiteiten.	
--	--

Deelvraag 8: Op welke wijze kan sport en spel op basis van de methodes CLIL en TPR worden toegepast binnen het huidige onderwijssysteem op Bali?

<u>Conclusie 1:</u> Tijdens het evalueren van de antwoorden van de bevraging van de personeelsleden van het Slukat Learning Center werd het duidelijk dat, dat sport- en spelactiviteiten als belangrijk worden ervaren in het onderwijs. Toch wordt er in het Balinese onderwijs daar niet de tijd voor genomen. Dat is jammer, want er wordt aangegeven dat sport- en spelactiviteiten de lessen leuker maakt. Hierdoor wordt er actiever deelgenomen aan het onderwijs en dit zorgt voor een hogere betrokkenheid. Ook werd duidelijk dat de didactieken CLIL en TPR onbekend waren voor de personeelsleden die bevroegd zijn.	<u>Verwijzing:</u> Zie tabel 6.8.5 en 6.8.6 voor verdere uitwerkingen van deze deelvraag en bijlage 4.
<u>Conclusie 2:</u> CLIL is een didactiek die bij elke les is toegepast. Alle lessen werden namelijk in het Engels gegeven. Dit is namelijk de enige taal waarin gecommuniceerd kon worden. Er is voor gezorgd dat iedere les aan de drie eisen van deze didactiek voldeed. Wanneer de basis van de taal er eenmaal is, kunnen de leerlingen veel met de taal oefenen. Hierdoor gaat de taalontwikkeling erg snel. Deze didactiek is goed uit te voeren in deze onderwijscontext. Om jezelf als leerkracht verstaanbaar te maken kan er alleen maar Engels gesproken worden.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerkingen van de deelvraag in hoofdstuk 6.8 en bijlage 5.
<u>Conclusie 3:</u> TPR is een didactiek die tijdens meerdere lessen aan bod is gekomen. Deze didactiek is in verschillende lesonderdelen behandeld. Er zijn TPR-activiteiten aan bod gekomen, als 'Simon says', Engelse kinderliedjes, Engelse prentenboeken, ect. Deze activiteiten kunnen goed uitgevoerd worden in deze onderwijscontext. Er is namelijk gebleken dat de leerlingen erg betrokken zijn bij deze lesonderdelen. Er werd met vol enthousiasme meegewerkt door de leerlingen. De behandelde stof bleef beter hangen door het toepassen van deze didactiek. De leerlingen waren namelijk erg	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerking van de deelvraag in hoofdstuk 6.8 en bijlage 5.

betrokken. De lesonderwerpen sloten aan bij de leefwereld van de leerlingen.	
<u>Conclusie 4:</u> Wanneer er aan de eisen van CLIL wordt voldaan, valt het goed te combineren met sport- en spelactiviteiten. TPR is al een didactiek waarbij voornamelijk sport- en spelactiviteiten worden aangeboden.	<u>Verwijzing:</u> Zie de uitwerking van de deelvraag in hoofdstuk 6.8 en bijlage 5.

7.2 Conclusie hoofdvraag

In deze paragraaf wordt er antwoord gegeven op de hoofdvraag van dit onderzoek:

‘Op welke manier kunnen de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response in combinatie met sport en spel het leren van de Engelse taal binnen het Balinese onderwijssysteem aantrekkelijker maken voor kinderen tussen de 6 en 16 jaar, zodat alle leerlingen actief betrokken worden bij het onderwijs?’

Allereerst is het belangrijk om te weten hoe het Balinese onderwijssysteem in elkaar zit. Wanneer dit duidelijk is, kunnen de lessen geïntegreerd worden in het huidige onderwijssysteem (zie conclusie deelvraag 1). Ten tweede zijn sport- en spelactiviteiten essentieel voor de ontwikkeling van het kind. Het is fundamenteel in het bestaan van kinderen. Wanneer kinderen namelijk aan het sporten zijn, wordt er bewogen en gespeeld met anderen. Kinderen leren hierdoor erg veel. Daarnaast hebben ze er ook plezier in (zie conclusie deelvraag 2). Wanneer kinderen plezier in iets hebben, zal de betrokkenheid hoger zijn (zie conclusie deelvraag 7). Betrokkenheid blijkt effect te hebben op het leerproces van de leerlingen. Wanneer een leerling betrokken deelneemt aan de les wordt hij in staat gesteld om optimaal gebruik te kunnen maken van zijn talenten en capaciteiten. Hij voelt zich namelijk uitgedaagd en zal hierdoor de inhoud van de les beter onthouden en gedreven aan de slag kunnen gaan met de taak (zie conclusie deelvraag 6). Ook is er veel interactie tijdens sport- en spelactiviteiten. Dit kan verbale interactie tussen de leerkracht en leerlingen zijn en tussen de leerlingen onderling. Er is tijdens deze lesactiviteiten veel ruimte voor eigen inbreng. Opgedane ervaringen kunnen worden toegepast (zie conclusie deelvraag 5). Ten derde is het van belang om gebruik te maken van een didactiek die goed toepasbaar is tijdens de Engelse lessen. Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response zijn twee didactieken die goed toepasbaar zijn op het Slukat Learning Center. CLIL is een didactiek die tijdens alle lessen is toegepast. Deze didactiek wordt gebruikt bij het aanleren van Engels als vreemde taal in het basisonderwijs (zie conclusie deelvraag 3). TPR is tijdens verschillende lesonderdelen ingezet. Deze didactiek kan namelijk binnen alle thema's en in iedere les toegepast worden. Hierbij worden de opdrachten in de vriendelijk gebiedende wijs gegeven (zie conclusie deelvraag 4). Een overeenkomst tussen deze twee didactieken is dat er door de leerlingen veel geoefend wordt met het uitvoeren van verschillende opdrachten. Daarnaast wordt er bij beide didactieken veel Engels gesproken. Dit is goed toe te passen, omdat Engels de enige taal is waarmee gecommuniceerd kan worden op het Slukat Learning Center. Sport- en spelactiviteiten kunnen bij beide didactieken toegepast worden. Van belang is dat er bij de didactiek CLIL voldaan wordt aan de drie ontwerpeisen. Daarnaast bestaat de didactiek TPR voornamelijk al uit sport- en spelactiviteiten (zie conclusie deelvraag 8).

7.3 Aanbeveling

Zoals eerder in het onderzoek is beschreven, wordt er in deze paragraaf een aanbeveling geschreven. Deze geeft twee didactieken weer die in combinatie met sport en spel toegepast kunnen worden tijdens de Engelse lessen op het Slukat Learning Center. Deze didactieken, CLIL en TPR, zijn toepasbaar bij kinderen van zes tot zestien jaar en heeft als resultaat dat de leerling betrokkenheid verhoogd wordt. De aanbeveling kan gebruikt worden door komende vrijwilligers van het Slukat Learning Center.

Het doel van het toepassen van deze didactieken is dat de leerling betrokkenheid wordt verhoogd. Tijdens de lessen moet er met een aantal onderdelen rekening gehouden worden. Een les aan de hand van CLIL bestaat uit de volgende vijf onderdelen:

1. Het activeren van voorkennis: Er wordt gekeken naar bestaande kennis, bestaande ervaringen en eventuele meningen.
2. Input geven: De input die wordt aangeboden moet begrijpelijk, visueel, gesproken actief en geschreven.
3. Begrip stimuleren: In dit onderdeel wordt de aangeboden input verwerkt.
4. Output stimuleren: Hierbij worden leerlingen zoveel mogelijk gestimuleerd en ondersteund om te oefenen met het spreken en schrijven van het Engels.
5. Beoordelen en feedback geven: Dit geldt voor zowel op vakinhoud als op de taal.

Daarnaast zijn er drie eisen waar de lessen aan de hand van de didactiek CLIL aan moet voldoen, namelijk de vak- en taaldoelen moeten contextrijk zijn, er moet mogelijkheid zijn tot interactie en er moet taalsteun aangeboden worden (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

De didactiek TPR is tijdens verschillende lesonderdelen in te zetten. Binnen alle thema's en in iedere les kan dit worden toegepast. Er zijn drie belangrijke eisen waar aan voldaan moet worden. De eerste belangrijke eis is dat de input begrijpelijk moet zijn, ten tweede moet er een stressvrije omgeving aanwezig zijn voor de leerlingen en tot slot mag er tijdens de lessen niet worden gepraat (Bodde-Alderieste & Schokkenbroek, 2011).

Beide didactieken beschikken over een aantal aspecten die goed gecombineerd kunnen worden. Hierdoor ontstaat het gewenste resultaat. Dit zijn de volgende aspecten:

- In deze onderwijscontext is Engels de voertaal. Alle lessen worden in het Engels gegeven. Kinderen kunnen hierdoor veel oefenen met het spreken en luisteren van de taal (CLIL). Wanneer de basis van Engels nog niet voldoende is, is het lastig om alleen maar Engels te spreken. Hierdoor spreken de kinderen onderling ook in de moedertaal, zodat de kinderen de opdrachten zullen begrijpen.
- De kinderen van het Slukat Learning Center leren graag door veel te doen (TPR). Het is belangrijk om tijdens de Engelse lessen veel verschillende opdrachten aan te bieden. Dit kunnen lichamelijke actieve opdrachten zijn (sport- en spelactiviteiten), maar ook spreekopdrachten, schriftelijke opdrachten en luisteropdrachten. Hierbij kan ook nog afgewisseld worden tussen zelfstandige opdrachten en samenwerkingsopdrachten.

7.4 Discussie

De verwachtingen die voorafgaand aan dit onderzoek waren gesteld, zijn grotendeels uitgekomen. Aan de hand van dit onderzoek is er een aanbeveling ontstaan die te gebruiken is voor komende vrijwilligers van het Slukat Learning Center. In deze aanbeveling is beschreven hoe de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport en spel toegepast kunnen worden in het Balinese onderwijssysteem. Daarnaast is beschreven met welke ontwerpeisen rekening gehouden moet worden tijdens het toepassen van deze didactieken.

Op Bali heerst er een Hindoeïstische cultuur. Tijdens dit onderzoek heeft de schrijfster de cultuur van Bali in zijn waarde gelaten, maar er is geen verdere verdieping gedaan naar de specifieke kenmerken van de Hindoeïstische cultuur. Er zou vervolgonderzoek gedaan kunnen worden naar de kenmerken van het Hindoeïstische geloof, zodat deze nieuwe kennis kan worden toegepast tijdens de lesactiviteiten.

Tevens is er tijdens dit onderzoek geen onderscheid gemaakt tussen de betrokkenheid van jongens en meisjes. Hierdoor is niet na te gaan of er verschil is in de betrokkenheid van de leerlingen als er wordt gekeken naar het geslacht. In dit onderzoek is de leerling betrokkenheid onderzocht per klas, gericht op de leeftijd van zes tot zestien jaar. Wanneer hier verder onderzoek naar gedaan wordt, kan er tijdens de lesactiviteiten rekening worden gehouden met het verschil tussen jongens en meisjes.

Tot slot is het onderzoek specifiek gericht op het Slukat Learning Center. Hierbij is niet onderzocht of deze manier van onderwijzen ook van toepassing is op andere projecten en/of scholen. Om dit te weten te komen, zou er vervolgonderzoek gedaan kunnen worden.

8. Samenvatting

In dit onderzoeksverslag is een onderzoek beschreven naar het verhogen van de leerling betrokkenheid bij het leren van de Engelse taal op het Slukat Learning Center in Keramas, Bali. Dit was in de periode van september 2015 – december 2015. De leeftijd van deze leerlingen varieerde tussen de zes en zestien jaar. Er is voor dit onderwerp gekozen, omdat er bij de schrijfster van dit onderzoek niet voldoende kennis aanwezig was over het motiveren van de leerlingen. Hierdoor worden de leerlingen niet enthousiast gemaakt en wordt er niet actief deelgenomen aan het onderwijs. De vrijwilligers van het Slukat Learning Center hebben met hetzelfde probleem te maken en daarom is er aan de hand van dit onderzoek een aanbeveling opgesteld. De hoofdvraag van dit onderzoek was: *‘Op welke manier kunnen de methodes Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response in combinatie met sport en spel het leren van de Engelse taal binnen het Balinese onderwijssysteem aantrekkelijker maken voor kinderen tussen de 6 en 16 jaar, zodat alle leerlingen actief betrokken worden bij het onderwijs?’*

Aan de hand van deze hoofdvraag zijn er deelvragen opgesteld. Om deze deelvragen te kunnen beantwoorden is er literatuuronderzoek en praktijkonderzoek gedaan. Er is literatuuronderzoek gedaan naar het belang van betrokkenheid bij de leerlingen, de didactieken Content and Language Integrated Learning en Total Physical Response en hoe deze didactieken in te zetten zijn tijdens de lesactiviteiten. Daarnaast is er gekeken hoe sport- en spelactiviteiten kunnen worden toegepast tijdens de lesactiviteiten in combinatie met de didactieken CLIL en TPR. Naast literatuuronderzoek zijn er verschillende observaties afgenomen bij de leerlingen. Deze leerlingen zaten in de klassen Arjuna en Laksmi. Deze observaties zijn uitgevoerd aan de hand van de Leuvense betrokkenheidsschaal. Tot slot zijn de personeelsleden en de leerlingen van het Slukat Learning Center bevroegd.

Uit de resultaten van dit onderzoek is gebleken dat wanneer er gebruik wordt gemaakt van de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport- en spelactiviteiten, de leerling betrokkenheid wordt verhoogd. Bij beide didactieken is Engels namelijk de voertaal. Hierdoor wordt er veel geoefend met het spreken en luisteren van de taal. Ook leren de kinderen van het Slukat Learning Center graag door veel te doen. Daarom is het van belang om tijdens de Engelse lessen gebruik te maken van veel verschillende opdrachten, waaronder sport- en spelactiviteiten. Daarnaast kan er afgewisseld worden tussen zelfstandige opdrachten en samenwerkingsopdrachten. Wanneer leerlingen tijdens deze lesactiviteiten betrokken deelnemen, worden zij in staat gesteld om optimaal gebruik te maken van hun talenten en capaciteiten. De leerlingen worden namelijk uitgedaagd in de inhoud van de les zal daardoor beter worden onthouden.

9. Literatuurlijst

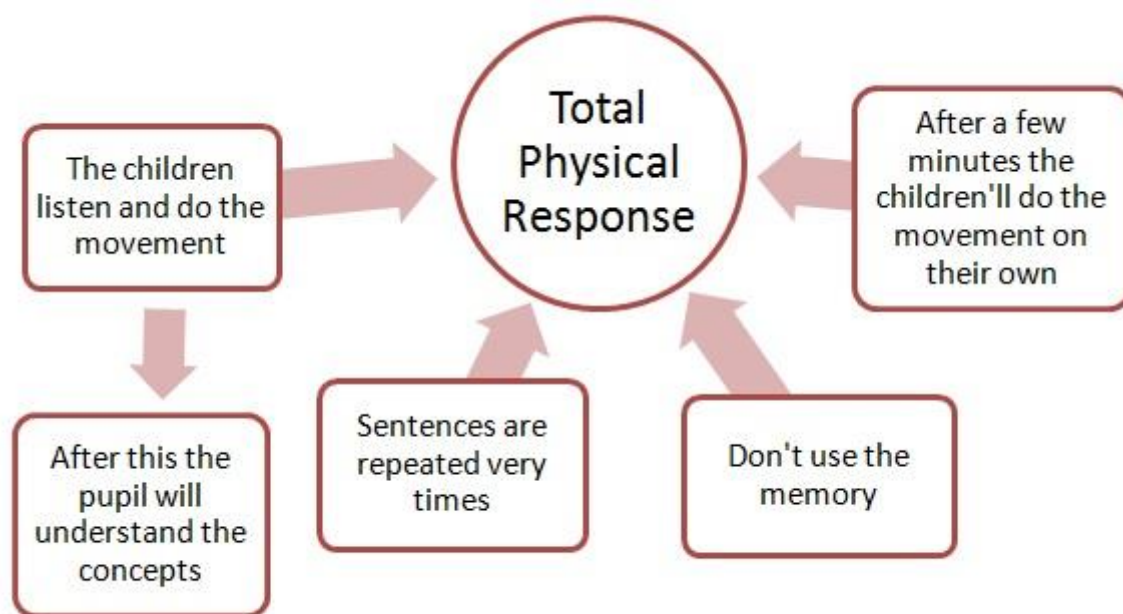
- Ackermann, M. e.a. (2012). *Zelf leren schrijven. Schrijfvaardigheid voor psychologie, pedagogiek en sociale wetenschappen*. Den Haag: Boom Lemma.
- Bodde-Alderlieste, M. & Schokkenbroek, J. (2011). *Engels in het basisonderwijs*. Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.
- Bos, I. (2007). *Spelstimulering*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 7 juni 2016, van <https://hbo-kennisbank.nl/record/oai:repository.samenmaken.nl:smpid:24648>
- Donk, C. van der, Lanen, B. van. (2012). *Praktijkonderzoek in de school*. Bussum: Coutinho.
- Elzebroek, H. (2012). *De sleutel tot een krachtige leeromgeving binnen ISTC*. (Afstudeeropdracht). Gedownload op 8 juni 2016, van <http://fontys.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:29842/DS1/>
- Graaff, R. de. (2013). *Taal om te leren. Iedere docent een CLIL-docent*. *Levende Talen Magazine*. 100(7), 6 -10.
- Hardeman, M. (2013). *Betrokkenheid bij exemplarisch onderwijs*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 6 juni 2016, van <http://driestar.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:44031/DS1/>
- Hooijmaaijers, T., Stokhof, T. & Verhulst, F. (2011). *Ontwikkelingspsychologie voor leerkrachten basisonderwijs*. Assen: Van Gorcum.
- Janssen, F. (2001). *Dromen in het Nederlands*. *Levende Talen Magazine*. 88(6), 10 -12.
- Noorlandt, J. (2010). *Internationalisering in het basisonderwijs: 'Mission Impossible'? Een onderzoek naar de (on)mogelijkheden van internationalisering in het basisonderwijs*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 16-6-2016, van <http://che.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:10149/DS1>
- Posthuma, M. (2013). *Doen alle kleuters mee? Op welke manier gaan leerkrachten om met kleuters die lage betrokkenheid tonen?* (Afstudeeropdracht). [HBO Kennisbank]. Gedownload op 7 juni 2016, van <http://stenden.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:50094/DS1>
- PURE! Volunteer. (z.d.). *Duurzaam en verantwoord vrijwilligerswerk in Azië*. Geraadpleegd op 6 juni 2015, van <http://www.purevolunteer.nl/>
- Schenkel, M. (2015). *Leerling betrokkenheid verhogen in Bali*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 7 juni 2016, van <http://stenden.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:54447/DS1>

- Schreur, M. (2013). *Spelend leren in Zuid – Afrika*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 7 juni 2016, van <http://stenden.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:16820/DS1>
- Slukat Learning Center. (2014). *Home*. Geraadpleegd op 7 juni 2015, van <http://www.slukatbali.org/>
- Wolf, M. (2014). *Interactie tijdens de rekenles*. (Afstudeeropdracht) [HBO Kennisbank]. Gedownload op 6 juni 2016, van <http://kpz.surfsharekit.nl:8080/get/smpid:47959/DS1>

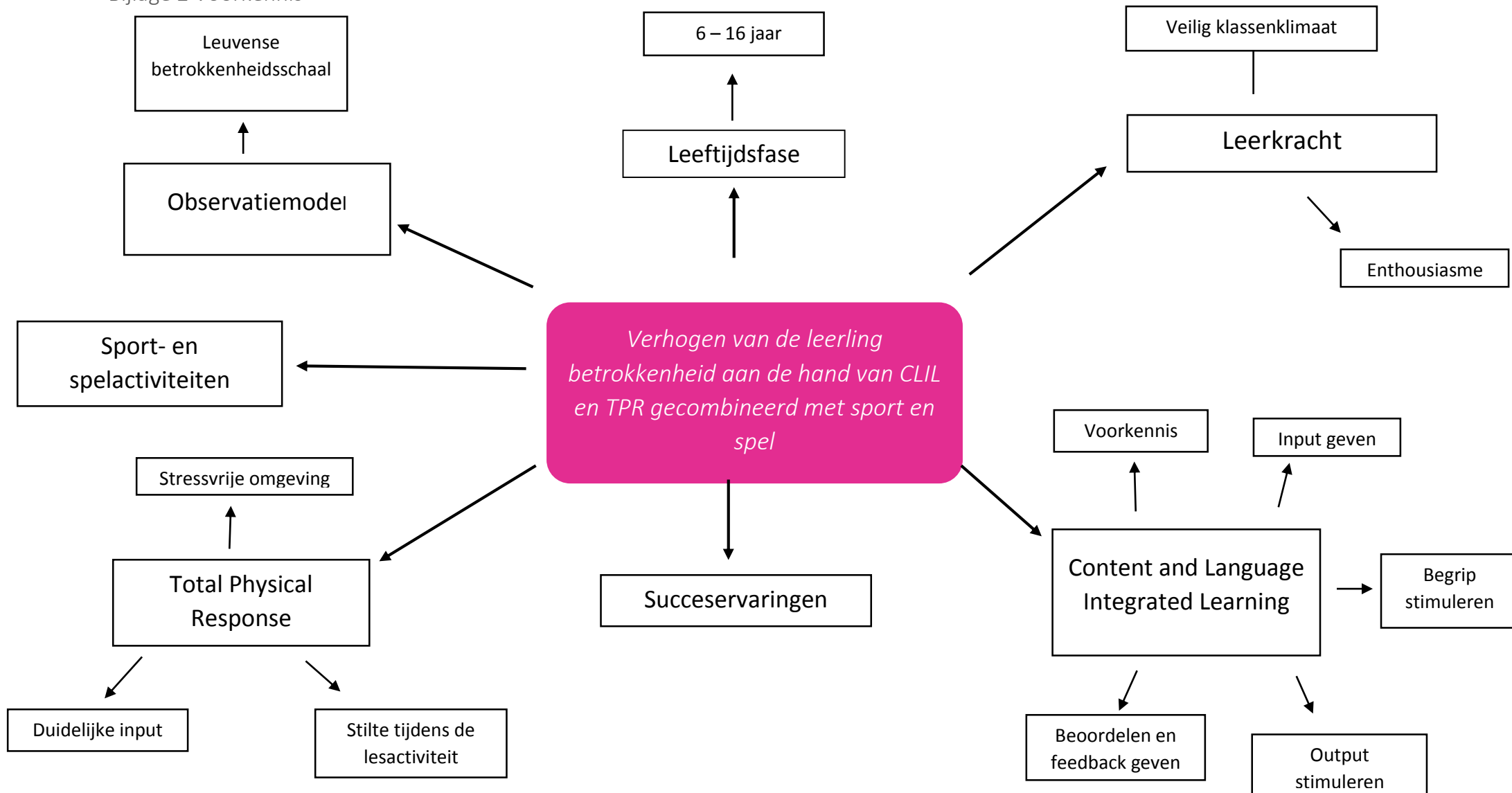
Bijlagen

Bijlage 1

Verkregen van: <https://enjoylearningenglishinprimary.wordpress.com/2012/10/09/total-physical-response/> , 1 juli 2015

Bijlage 2 Voorkennis

Bijlage 3 Leuvense betrokkenheidsschaal

Verkregen van: <https://www.onderwijsmaakjesamen.nl/onze-merken/expertisecentrum-e-g-o/>, 16 juni 2016

Formulier 1

**OBSERVATIE-FORMULIER BETROKKENHEID
INSCHATTING OP LEERLINGNIVEAU**

Naam leerling:

Datum:

Observatie...

Tijdsinterval: van

tot

Beschrijving

1 2 3 4 5

toelichting

--	--	--	--	--	--

Observatie...

Tijdsinterval: van

tot

Beschrijving

1 2 3 4 5

toelichting

--	--	--	--	--	--

Observatie...

Tijdsinterval: van

tot

Beschrijving

1 2 3 4 5

toelichting

--	--	--	--	--	--

Observatie...

Tijdsinterval: van

tot

Beschrijving

1 2 3 4 5

toelichting

--	--	--	--	--	--

**OBSERVATIE FORMULIER BETROKKENHEID
GLOBALE ANALYSE VAN EEN ACTIVITEIT**

1. Situering

groep:

datum:

uur:

activiteit:

formulier nr.:

2. Beschrijving van het verloop van een moment uit de activiteiten

3. Inschatting van de betrokkenheid

de betrokkenheid was

1

2

3

4

5

voor wie/ voor welk deel v.d. klas

4. Duiding van de betrokkenheidsbepalende factoren

5. Adviezen in het licht van het verhogen van het betrokkenheidsniveau

LBS – De schaalwaarden

De LBS bestaat uit twee delen. Er is een lijst met signalen van gedrag waarop men zich als beoordelaar kan richten. Daarnaast worden er vijf schaalwaarden onderscheidene of niveaus van betrokkenheid. Bij kleuters bepaald het kind de activiteit waar op de betrokkenheid wordt gescoord. Wanneer een kleuter tijdens het knutselen druk bezig is met een medekleuter dan wordt de betrokkenheid geschat van de hoofdactiviteit, nl: “met een ander kind praten”. Wanneer de betrokkenheid van leerlingen wordt gemeten dan wordt er gekeken naar de activiteit die de leerkracht heeft gekozen.

Schaalwaarde 1: geen activiteit

We raseren deze score voor de momenten waarop kinderen op ‘non-actief’ staan. Op dit moment heeft het kind volledig afgehaakt. Er is geen spoor van enige mentale activiteit met betrekking tot de ‘taak’. De leerling is volledig afwezig, zit te dromen, staart naar buiten.....

Onder schaalwaarde 1 valt ook het schijnbaar actief bezig zijn. Er worden na de opdracht van de leerkracht uitgebreide voorbereidingen getroffen zoals de stoel goed zetten, pennen uitzoeken, schrift klaar leggen etc.

Schaalwaarde 2: vaak onderbroken activiteit

Waar in niveau 1 nagenoeg heel de observatieperiode uit niets doen of uit schijn- activiteit bestaat, kunnen we hier momenten van (taakgerichte) activiteit constateren. Er wordt naar een verhaal geluisterd, aan een werkblad gewerkt, kinderen steken af en toe hun vinger op. Maar dit neemt bij benadering slechts de helft van de tijd in beslag. De talrijke of lange onderbrekingen bestaan uit ongericht wegstaren, dromen, prullen.

Een variant van deze schaalwaarde bestaat uit een vrijwel ononderbroken activiteit die van die aard is dat ze weinig of geen beroep doet op cognitieve vaardigheden. Er is geen progressie. Het zijn vaak geautomatiseerde handelingen zoals het overschrijven van het bord. Het is meer dan het simpelste stereotype handelen, maar net te weinig om echt van een volwaardige “activiteit” te spreken. De lage complexiteit (één van de signalen) maakt dan ook dat het kind de handelingen met een zekere “afwezigheid” kan uitvoeren.

Schaalwaarde 3: min of meer aangehouden activiteit

Kinderen zijn gedurende de observatie nagenoeg aangehouden bezig met een bepaalde activiteit. Kinderen zijn bezig met een taak, luisteren en participeren mee aan de les door een inbreng te doen. Echte betrokkenheidssignalen ontbreken evenwel. Ze lijken veeleer onverschillig bezig, zonder veel inzet van energie. Een zekere nonchalance is bij sommige kinderen merkbaar. Ze vliegen als het ware op ‘automatische piloot’. In tegenstelling met de schijnactiviteiten, zien we wel een zekere voortgang in wat ze doen. Het is dus geen herhalen van uiterst simpele handelingen. De ‘taak’ wordt in grote mate volbracht. Bovendien zijn de kinderen zich bewust van de handelingen die ze doen. Een andere situatie welke onder schaalwaarde 3 plaatsvindt, is wanneer het lijkt dat iemand er niet helemaal bij is, maar als de leerkracht een vraag stelt, volgt er onmiddellijk een correct antwoord. De leerling heeft het klasgebeuren op een oppervlakkige manier gevolgd zodanig dat hij de meest belangrijke dingen heeft opgenomen. Dit komt vooral wanneer de activiteit onder de mogelijkheden van de leerling ligt. Juist omdat hij de leerstof vlug doorheeft, is hij in staat de les met minimum aan aandacht te volgen. Hij houdt ‘de motor’ als het ware draaiend om snel terug aan te sluiten zodra het interessanter wordt.

Schaalwaarde 4: activiteit met intense momenten

De schaalwaarde 4 is er niet alleen sprake van activiteit, bovendien valt nagenoeg voor de helft van de observatietijd uit de signalen betrokkenheid af te leiden. De activiteit krijgt voor het kind écht betekenis. Dit is af te leiden uit een aantal

betrokkenheidssignalen. Belangrijk zijn hier concentratie, niet 'afgedwongen' persistentie, geringe afleidbaarheid en nauwkeurigheid. Interessepunten en exploratiebehoefte zijn de onderliggende drijfveren. Een variant bestaat in een aangehouden en met concentratie gepaard gaande activiteit (niveau 5), waarvan de complexiteit evenwel niet voldoet: de handelingen ontleen hun spankracht aan een gekozen doel (iets maken) maar zijn op zich eerder routinematig (vergen geen grote inzet van mentaal vermogen).

Schaalwaarde 5: volgehouden intense activiteit

Schaalwaarde 5 reserveren we voor activiteiten die met grote betrokkenheid gepaard gaan. De leerling is duidelijk opgeslorpt door zijn/haar bezigheid. De blik is nagenoeg ononderbroken gericht op de handelingen en met materiaal. Bij luistermomenten ziet men echter soms het tegengestelde. Een sterk naar binnen gerichte blik verradt dan de inwendige mentale activiteit. Omgevingsprikkels bereiken hem/haar niet of nauwelijks. Handelingen volgen elkaar vlot op en vergen een mentale inspanning.

Bijlage 4 Bevraging

Vraagnummer	Vraagstelling
Vraag 1	Welke scholen worden allemaal doorlopen?
Vraag 2	Hoe ziet een dag in het basisonderwijs eruit?
Vraag 3	Op welke dagen gaan de leerlingen naar school?
Vraag 4	Wat is jullie mening over het toepassen van sport- en spelactiviteiten tijdens de lesactiviteiten?
Vraag 5	Wordt er op het Slukat Learning Center gebruik gemaakt van sport- en spelactiviteiten?
Vraag 6	Zijn de studenten van het Slukat Learning Center ook betrokken bij het project? Wat voor taken voeren ze uit?
Vraag 7	Wat is CLIL en TPR en hoe kan dat worden toegepast tijdens de lessen?

Week 1

7 september – 10 september 2015

Maandag 7 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen zichzelf introduceren en kunnen dit vertellen door middel van een presentatie. De leerlingen kunnen vertellen wat 'beleefdheid' betekent en kunnen voorbeelden geven van beleefd gedrag en onbeleefd gedrag.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Introductie leerkrachten
- Introductie leerlingen
- Leerlingen schrijven presentatie over zichzelf introduceren
- Feedback op presentaties
- Uitleggen betekenis 'beleefdheid'
- Brainstormen over beleefd gedrag en onbeleefd gedrag
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Maandag 7 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen zichzelf introduceren en kunnen dit vertellen door middel van een presentatie. De leerlingen kunnen vertellen wat gevoelens zijn en kunnen hier enkele voorbeelden van noemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Introductie leerkrachten
- Introductie leerlingen
- Leerlingen schrijven presentatie over zichzelf introduceren

- Feedback op presentaties
- Leerlingen vertellen wat gevoelens zijn
- Brainstormen over voorbeelden van gevoelens
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Dinsdag 8 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen de verschillende kamers in een huis benoemen. Ze kunnen vertellen over hun droomhuis en doen dit d.m.v. een presentatie. Ook kunnen de leerlingen vertellen wat het begrip 'beleefd' inhoudt en kunnen ze voorbeelden geven van beleefd gedrag.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Introductie leerkrachten
- Introductie leerlingen
- Voorkennis over huizen ophalen
- Leerlingen tekenen hun droomhuis en zetten hier steekwoorden bij
- Leerlingen presenteren hun tekening
- Feedback op presentaties
- Leerlingen vertellen wat beleefd gedrag is
- Voorbeelden van beleefd gedrag geven
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Wit A4 papier
- Potloden
- Uno speelkaarten

Dinsdag 8 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen discussiëren over verschillende huizen. Hierbij kunnen ze de verschillen benoemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Introductie leerkrachten
- Introductie leerlingen
- Voorkennis ophalen over huizen
- Eigen huis beschrijven
- Verschillen benoemen in huizen
- Spel: wat ben ik? (thema huizen)
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker

Woensdag 9 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen een presentatie houden over zichzelf. Ze kunnen vragen stellen en feedback geven bij presentaties van medeleerlingen. De leerlingen kunnen beschrijven wat ze wel en niet leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Hobby's, huisdieren, favorieten toevoegen aan presentatie
- Presentatie over zichzelf
- Na elke presentatie een korte feedback
- Woordweb maken van dingen die je leuk/niet leuk kan vinden
- Zelfstandig opschrijven wat je wel/niet leuk vindt
- Vertellen wat je wel en niet leuk vindt
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker

- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Woensdag 9 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen delen van zinnen bij elkaar zoeken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Kaarten met delen van zinnen bij elkaar zoeken
- Nabespreken bij elkaar gezochte kaarten
- Werkblad zinnen bij elkaar zoeken uitleggen
- Zelfstandige verwerking van het werkblad
- Werkblad nabespreken
- Spel: twister
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Kaartjes met zinnen
- Werkbladen
- Pennen
- Twister

Donderdag 10 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen aan het eind van de les vertellen wat beleefdheid betekent en kunnen hier enkele voorbeelden van noemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Spelletje 'moordenaartje'
- Liedje over pinguïn

- Begrip beleefdheid bespreken
- Voorbeelden noemen van beleefdheid (thank you, you're welcome, excuse me, enz.)
- Liedje 'hockey pockey'
- Loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Muziek
- Materiaal voor loomen

Donderdag 10 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen de belangrijkste kenmerken van hun school beschrijven.

De leerlingen kunnen 5 dingen beschrijven die ze leuk vinden en 5 dingen beschrijven die ze niet leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Opdracht uitleggen
- Leerlingen tekenen hun school
- Leerlingen beschrijven hun school
- Leerlingen presenteren hun school
- Spelletje: galgje (woord heeft te maken met het onderwerp)
- 5 dingen die je leuk vindt en 5 dingen die je niet leuk vindt op schrijven
- Leerlingen vertellen wat ze hebben opgeschreven en waarom
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- A4 papier
- Potloden
- Pennen
- Schriften
- Uno speelkaarten

Maandag 14 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: De leerlingen kunnen d.m.v. het programma 'powerpoint' een wensboom maken met daarin 5 wensen. Hierin kunnen ze hun wensen beschrijven op het gebied van gevoelens, werk, familie en vrienden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Uitleggen opdracht
- Uitleggen powerpoint
- Leerlingen brainstormen over 5 wensen
- Zelfstandige verwerking powerpoint
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- 7 laptops
- Uno speelkaarten

Maandag 14 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: De leerlingen kunnen d.m.v. het programma 'powerpoint' een wensboom maken met daarin 5 wensen. Hierin kunnen ze hun wensen beschrijven op het gebied van gevoelens, werk, familie en vrienden. Ze kunnen deze uitleggen en presenteren.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Uitleggen opdracht
- Uitleggen powerpoint
- Leerlingen brainstormen over 5 wensen
- Zelfstandige verwerking powerpoint
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- 8 laptops
- Uno speelkaarten

Dinsdag 15 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: De leerlingen kunnen d.m.v. het programma 'powerpoint' een wensboom maken met daarin 5 wensen. Hierin kunnen ze hun wensen beschrijven op het gebied van gevoelens, werk, familie en vrienden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Uitleggen opdracht
- Uitleggen powerpoint
- Leerlingen brainstormen over 5 wensen
- Zelfstandige verwerking powerpoint
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- 7 laptops
- Uno speelkaarten

Dinsdag 15 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen d.m.v. het programma 'powerpoint' een wensboom maken met daarin 5 wensen. Hierin kunnen ze hun wensen beschrijven op het gebied van gevoelens, werk, familie en vrienden. Ze kunnen deze uitleggen en presenteren.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Uitleggen opdracht
- Uitleggen powerpoint
- Leerlingen brainstormen over 5 wensen
- Zelfstandige verwerking powerpoint
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- 8 laptops
- Uno speelkaarten

Woensdag 16 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen presenteren wat ze wel en niet leuk vinden. Ze kunnen instemmen met anderen wanneer ze hetzelfde leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Terugkoppeling naar vorige les
- Presentatie over wat je wel en niet leuk vindt
- Feedback geven na elke presentatie
- Vragen stellen na elke presentatie
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Woensdag 16 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen een presentatie houden over wat ze wel en niet leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Leerlingen maken zelfstandig een woordweb
- Leerlingen schrijven een presentatie over wat ze wel en niet leuk vinden
- Leerlingen presenteren hun presentatie
- Feedback en vragen stellen na elke presentatie
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Twister

Donderdag 17 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen presenteren wat ze wel en niet leuk vinden. Ze kunnen instemmen met anderen wanneer ze hetzelfde leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Terugkoppeling naar vorige les
- Presentatie over wat je wel en niet leuk vindt
- Feedback geven na elke presentatie
- Vragen stellen na elke presentatie
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker

- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Donderdag 17 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen een presentatie houden over wat ze wel en niet leuk vinden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Leerlingen maken zelfstandig een woordweb
- Leerlingen schrijven een presentatie over wat ze wel en niet leuk vinden
- Leerlingen presenteren hun presentatie
- Feedback en vragen stellen na elke presentatie
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Twister

Week 3

21 september – 24 september 2015

Maandag 21 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen maken kennis met de voorzetsels van tijd. De leerlingen kunnen een mindmap maken over Slukat en hun gewone basisschool en kunnen hierin de verschillen herkennen en omschrijven. Ze kunnen vertellen wat ze leuk en niet leuk vinden op school en op Slukat.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorzetsels van tijd introduceren
- Enkele voorbeelden geven van deze voorzetsels

- Opdracht uitleggen
- Zelfstandige verwerking mindmap Slukat en school
- Verschillen opschrijven
- Verschillen uitleggen
- Opschrijven wat ze wel en niet leuk vinden op school en op Slukat
- Nabespreken
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Maandag 21 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen oefenen de grammatica van de verleden tijd, tegenwoordige tijd en toekomstige tijd. De leerlingen kennen de verschillende werkwoordsvormen van het werkwoord 'to be'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen verschillende tijdsvormen
- Voorbeelden noemen (thema school)
- Leerlingen voorbeelden laten benoemen
- Uitleggen werkwoord 'to be'
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Dinsdag 22 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: huis en school

Doel: De leerlingen maken kennis met de voorzetsels van tijd. De leerlingen kunnen een mindmap maken over Slukat en hun gewone basisschool en kunnen hierin de verschillen herkennen en omschrijven. Ze kunnen vertellen wat ze leuk en niet leuk vinden op school en op Slukat.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorzetsels van tijd introduceren
- Enkele voorbeelden geven van deze voorzetsels
- Opdracht uitleggen
- Zelfstandige verwerking mindmap Slukat en school
- Verschillen opschrijven
- Verschillen uitleggen
- Opschrijven wat ze wel en niet leuk vinden op school en op Slukat
- Nabespreken
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Dinsdag 22 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen oefenen de grammatica van de verleden tijd, tegenwoordige tijd en toekomstige tijd. De leerlingen kennen de verschillende werkwoordsvormen van het werkwoord 'to be'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen verschillende tijdsvormen
- Voorbeelden noemen (thema school)
- Leerlingen voorbeelden laten benoemen
- Uitleggen werkwoord 'to be'
- Spel: memory

- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Memory speelkaarten

Woensdag 23 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen een plattegrond maken van het terrein van het Slukat Learning Center. De leerlingen kunnen op een juiste manier richting aangeven (links, rechts, vooruit, achteruit, enz.) De leerlingen kunnen een tijdsplanning opstellen van de basisschool en van Slukat en deze uitwerken in een tabel.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleggen begrip 'plattegrond'
- Zelfstandige verwerking plattegrond
- Route lopen naar een bepaald lokaal/gebouw op de plattegrond
- Route juist beschrijven tijdens het lopen
- Uitleggen tijdsplanning
- Voorbeeld tijdsplanning op white board
- Zelfstandige verwerking tijdsplanning
- Nabespreken
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Uno speelkaarten

Woensdag 23 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen wat verleden tijd, tegenwoordige tijd en toekomstige tijd betekent.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen verleden tijd door leerlingen
- Voorbeelden verleden tijd
- Uitleggen tegenwoordige tijd door leerlingen
- Voorbeelden tegenwoordige tijd
- Uitleggen toekomstige tijd door leerlingen
- Voorbeelden toekomstige tijd
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Donderdag 24 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen een plattegrond maken van het terrein van het Slukat Learning Center. De leerlingen kunnen op een juiste manier richting aangeven (links, rechts, vooruit, achteruit, enz.) De leerlingen kunnen een tijdsplanning opstellen van de basisschool en van Slukat en deze uitwerken in een tabel.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleggen begrip 'plattegrond'
- Zelfstandige verwerking plattegrond
- Route lopen naar een bepaald lokaal/gebouw op de plattegrond
- Route juist beschrijven tijdens het lopen

- Uitleggen tijdsplanning
- Voorbeeld tijdsplanning op white board
- Zelfstandige verwerking tijdsplanning
- Nabespreken
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Uno speelkaarten

Donderdag 24 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen uitleggen wat verleden tijd, tegenwoordige tijd en toekomstige tijd betekent.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen verleden tijd door leerlingen
- Voorbeelden verleden tijd
- Uitleggen tegenwoordige tijd door leerlingen
- Voorbeelden tegenwoordige tijd
- Uitleggen toekomstige tijd door leerlingen
- Voorbeelden toekomstige tijd
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Maandag 28 september 2015

Maandag 28 september zijn de lessen komen te vervallen. Dit in verband met de ceremonie van de tempel van het Slukat Learning Center.

Dinsdag 29 september 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen oefenen de Engelse rangtelwoorden tot en met 10. De leerlingen maken kennis met de principes van het klokkijken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Rangtelwoorden uitleggen
- Rangtelwoorden herhalen
- Zelfstandige verwerking werkblad
- Klokkijken uitleggen
- Klokkijken samen oefenen
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werblad
- Uno speelkaarten

Dinsdag 29 september 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Huis en school

Doel: De leerlingen kunnen de verleden tijd grammaticaal correct toepassen in zinnen. De leerlingen kunnen uitleggen hoe de zin is opgebouwd.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen

- Uitleggen verledentijd
- 10 tegenwoordige tijd zinnen op het white board schrijven
- Zelfstandige verwerking, 10 zinnen in de verleden tijd zetten
- Nabespreken
- Leerlingen leggen uit waarom de zin op deze manier is opgebouwd
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Woensdag 30 september 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen oefenen de Engelse rangtelwoorden tot en met 10. De leerlingen maken kennis met de principes van het klokkijken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Rangtelwoorden uitleggen
- Rangtelwoorden herhalen
- Zelfstandige verwerking werkblad
- Klokkijken uitleggen
- Klokkijken samen oefenen
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werblad
- Uno speelkaarten

Woensdag 30 september 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen de verleden tijd grammaticaal correct toepassen in zinnen. De leerlingen kunnen uitleggen hoe de zin is opgebouwd.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen verledentijd
- 10 tegenwoordige tijd zinnen op het white board schrijven
- Zelfstandige verwerking, 10 zinnen in de verleden tijd zetten
- Nabespreken
- Leerlingen leggen uit waarom de zin op deze manier is opgebouwd
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Memory speelkaarten

Donderdag 1 oktober 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: Aan het eind van de les kennen de leerlingen de principes van het klokkijken en kunnen ze in het Engels beschrijven hoe laat het is. De leerlingen kunnen verschillende voorzetsels herkennen en benoemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen
- Werkblad maken, klokkijken
- Uitleggen voorzetsels
- Spelletje 'simon says' met voorzetsels (lay your hands on the table)
- Nabespreken
- Spel: uno

- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad
- Uno speelkaarten

Donderdag 1 oktober 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: School

Doel: De leerlingen kunnen werkwoorden uit zinnen die in de tegenwoordige tijd staan veranderen in zinnen die in de toekomstige tijd staan.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen toekomstige tijd door leerlingen
- Voorbeelden toekomstige tijd
- Voorbeeldzinnen tegenwoordige tijd white board
- Zelfstandige verwerking, zinnen in toekomstige tijd zetten
- Zinsopbouw uitleggen
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Uno speelkaarten

Maandag 5 oktober 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen eigenschappen van mensen beschrijven en eigenschappen van zichzelf beschrijven.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Woordweb op white board maken over eigenschappen van mensen
- Zelfstandige verwerking, leerlingen maken een tekening over zichzelf
- Leerlingen schrijven eigenschappen bij de tekening
- Werkblad 'who do you look like?' maken
- Spel oefenen van nummers
- Spel: loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Werkbladen
- Materiaal voor loomen

Maandag 5 oktober 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Alfabet

Doel: De leerlingen kunnen de juiste uitspraak bij de letters van het alfabet noemen. Ze kunnen bij elke letter van het alfabet tenminste 2 Engelse woorden verzinnen die beginnen met de betreffende letter.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Alfabet luisteren
- Alfabet samen oefenen

- Opdracht uitleggen
- Zelfstandige verwerking, tenminste 2 woorden bedenken bij elke letter
- Spel: loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Materiaal voor loombandjes

Dinsdag 6 oktober 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen eigenschappen van mensen beschrijven en eigenschappen van zichzelf beschrijven.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Woordweb op white board maken over eigenschappen van mensen
- Zelfstandige verwerking, leerlingen maken een tekening over zichzelf
- Leerlingen schrijven eigenschappen bij de tekening
- Werkblad 'who do you look like?' maken
- Spel oefenen van nummers
- Spel: loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Werkbladen
- Materiaal voor loomen

Dinsdag 6 oktober 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Alfabet

Doel: De leerlingen kunnen de juiste uitspraak bij de letters van het alfabet noemen. Ze kunnen bij elke letter van het alfabet tenminste 2 Engelse woorden verzinnen die beginnen met de betreffende letter.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Alfabet luisteren
- Alfabet samen oefenen
- Opdracht uitleggen
- Zelfstandige verwerking, tenminste 2 woorden bedenken bij elke letter
- Spel: loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Materiaal voor loombandjes

Woensdag 7 oktober 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen bij elke letter van het alfabet tenminste twee Engelse woorden verzinnen. De leerlingen kunnen de lichaamsdelen benoemen en kunnen deze bij zichzelf aanwijzen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Herhalen alfabet
- Zelfstandige verwerking, tenminste 2 woorden met elke letter van het alfabet
- Nabespreken
- Bespreken lichaamsdelen
- Liedje 'hoofd, schouders, knie en teen'
- Leerlingen wijzen plekken van hun lichaam aan en vertellen hoe deze heten
- Oefenen dans voor Slukat birthday

- Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Muziek

<u>Woensdag 7 oktober 2015</u> <i>17:00 – 18:30</i> Sahadewa– Intermediate 1 <u>Aantal leerlingen:</u> 7 <u>Leerkrachten:</u> Daniëlle en Manouk
<u>Thema:</u> Mensen <u>Doel:</u> De leerlingen kunnen eigenschappen van mensen en eigenschappen van zichzelf beschrijven. De leerlingen kunnen tellen en terug tellen in het Engels t/m 100.
<u>Lesopbouw:</u> - Opening les d.m.v. gebed - Terugkoppeling naar vorige les - Afmaken woorden van het alfabet - Nabespreken - Woordweb op white board over eigenschappen van mensen - Tekening maken van jezelf - Eigenschappen erbij zetten van jezelf - Nabespreken - Samen tellen t/m 100 - Samen terugtellen t/m 0 - Doortellen vanaf een willekeurig getal - Spel: memory - Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Wit A4 papier - Potloden - memory speelkaarten

Donderdag 8 oktober 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen tellen en terugtellen t/m 100. De leerlingen kunnen met elke letter van het alfabet tenminste 2 Engelse woorden verzinnen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Liedje 'let's begin'
- Terugkoppeling vorige les
- Afmaken eigenschappen
- Nabespreken
- Alfabet oefenen in tweetallen
- In tweetallen tenminste 2 Engelse woorden bedenken bij elke letter van het alfabet
- Samen tellen t/m 100
- Samen terug tellen t/m 0
- Doortellen vanaf een willekeurig getal
- Dans oefenen voor Slukat birthday
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Muziek

Donderdag 8 oktober 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen het alfabet foutloos opzeggen.

De leerlingen kunnen hun eigen naam spellen en willekeurige woorden spellen.

De leerlingen kunnen tellen en terug tellen t/m 100.

De leerlingen kunnen een stamboom maken van hun eigen familie.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Liedje 'alphabet song'
- Spelln van eigen naam
- Spelln van losse woorden

- Samen tellen t/m 100
- Samen terug tellen t/m 0
- Doortellen vanaf een willekeurig getal
- Uitleggen stamboom
- Zelfstandige verwerking, stamboom maken
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden
- Muziek
- Uno speelkaarten

Week 6

12 oktober – 15 oktober 2015

Maandag 12 oktober 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kennen de lichaamsdelen en kunnen deze in een tekening op de juiste plek er bij schrijven.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling vorige les
- Voorkennis ophalen
- Afmaken opdracht woorden met de letters van het alfabet
- Tekening maken van jezelf
- Alle lichaamsdelen er bij schrijven
- Nabespreken
- Lezen werkblad 'uiterlijk'
- Dans oefenen voor Slukat birthday
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Wit A4 papier
- Potloden

- Werkbladen

Maandag 12 oktober 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: De leerlingen kunnen d.m.v. het programma ‘powerpoint’ een wensboom maken met daarin 5 wensen. Hierin kunnen ze hun wensen beschrijven op het gebied van gevoelens, werk, familie en vrienden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Uitleggen opdracht
- Uitleggen powerpoint
- Leerlingen brainstormen over 5 wensen
- Zelfstandige verwerking powerpoint
- Spel: uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- 7 laptops
- Uno speelkaarten

Dinsdag 13 oktober 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen vertellen wat emoties zijn en kunnen hier enkele voorbeelden van noemen en deze uitbeelden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Liedje ‘let’s begin’
- Terugkoppeling vorige les
- Presenteren tekening van vorige les
- Woordweb op white board over emoties
- Praten over emoties

- Emoties uitbeelden en raden
- Spel: loombandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Materiaal voor loomen

Dinsdag 13 oktober 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen eigenschappen van zichzelf beschrijven. De leerlingen kunnen het spel 'hockey' spelen en spreken hierbij alleen maar Engels.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Woordweb op white board over eigenschappen
- Tekening maken van jezelf
- Eigenschappen van jezelf er bij schrijven
- Nabespreken
- Regels uitleggen van hockey
- Hockey spelen
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Hockeysticks
- Hockeybal
- Doelen

Woensdag 14 oktober 2015

15:30 – 17:00

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen kunnen klokkijken in het Engels. De leerlingen kunnen beschrijven wat emoties zijn en kunnen hier enkele voorbeelden van noemen en uitbeelden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen klokkijken
- Werkblad maken klokkijken
- Praten over emoties
- Woordweb emoties op white board
- Emoties uitbeelden
- Emoties raden
- Verstoppertje spelen
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkbladen

Woensdag 14 oktober 2015

17:00 – 18:30

Sahadewa– Intermediate 1

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen

Doel: De leerlingen maken kennis met het werkwoord 'to be' en kunnen met elke vorm 2 zinnen bedenken (I, you, he/she/it, enz.). De leerlingen oefenen Engelse werkwoorden door het spel 'acting, drawing, speaking'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Uitleggen werkwoord 'to be'
- Leerlingen maken met elke vorm 2 zinnen met het werkwoord 'to be'
- Spel : acting, drawing, speaking
- Spel: memory
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Acting, drawing, speaking speelkaarten
- memory speelkaarten

Donderdag 15 oktober 2015

15:30 – 17:00

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen/klokkijken

Doel: De leerlingen herhalen de principes van het klokkijken en kunnen vertellen welke tijd het is. De leerlingen kunnen een tijdtabel maken van wat ze in de ochtend, middag en avond doen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Liedje 'let's begin'
- Terugkoppeling vorige les
- Voorkennis ophalen
- Werkblad klokkijken
- Nabespreken
- Tijdtabel op het white board (voorbeeld)
- Zelfstandige verwerking tijdtabel
- Nabespreken
- Herhalen van emoties
- Dans oefenen voor Slukat birthday
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkbladen
- Muziek

Donderdag 15 oktober 2015

17:00 – 18:30

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Mensen/klokkijken

Doel: De leerlingen kunnen klokkijken en in het Engels vertellen welke tijd er bij hoort. De leerlingen oefenen het werkwoord 'to be' en maken bij elke vorm 2 zinnen (I, you, he/she/ it, enz.)

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Voorkennis ophalen
- Werkblad klokkijken
- Uitleggen 'to be'
- Voorbeeldzinnen 'to be'

- Zelfstandige verwerking, 2 zinnen met het werkwoord 'to be' bij elke vorm - Nabespreken - Spel: uno - Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Uno speelkaarten

Week 7

19 oktober – 20 oktober 2015

<u>Maandag 19 oktober 2015</u> 15.30-17.00 uur Arjuna – Basic 2 <u>Aantal leerlingen:</u> 7 <u>Leerkrachten:</u> Daniëlle en Manouk
<u>Thema:</u> Alfabet <u>Doel:</u> De leerlingen kennen de letters van het alfabet. Daarnaast kunnen ze aan het einde van de les beschrijven wat goede en slechte kwaliteiten kunnen zijn.
<u>Lesopbouw:</u> - Opening les d.m.v. gebed - Terugkoppeling naar vorige les - Herhalen alfabet - Alfabetkaarten worden verstoep. Hier staan woorden op zoals appel, huis, hond, enzovoort. - De leerlingen gaan de kaarten zoeken. Wie heeft de meeste kaarten gevonden? - De leerlingen spellen de woorden die op de kaartjes staan - Beschrijven van goede en negatieve kwaliteiten • Woordweb maken • Leerlingen zelf laten opschrijven - Bespreken van de kwaliteiten van de leerlingen - Armbandjes maken - Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Alfabetkaarten - Benodigdheden voor de armbandjes

Maandag 19 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Tijd

Doel: De leerlingen kunnen zinnen maken met I am, he/she is, enzovoort. Daarnaast kunnen de leerlingen tijden aflezen van een analoge klok.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen van I am, he/she is, we are, enzovoort.
- Zinnen maken met I am, he/she is, we are, enzovoort.
- Bespreken van de zinnen op het white board
- Oefenen klok kijken -> een aantal voorbeelden worden samen gedaan
- Werkblad maken
- Bespreken van het werkblad
- Uitleg van het spel: Acting, drawing, speaking
- Het spel 'Acting, drawing, speaking' uitvoeren
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad klokken
- Benodigdheden voor het spel 'Acting, drawing, speaking'
- Spelkaarten Uno

Dinsdag 20 oktober 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Alfabet

Doel: De leerlingen kennen de letters van het alfabet. Daarnaast kunnen ze aan het einde van de les beschrijven wat goede en slechte kwaliteiten kunnen zijn.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen alfabet

- Alfabetkaarten worden verstoppt. Hier staan woorden op zoals appel, huis, hond, enzovoort.
- De leerlingen gaan de kaarten zoeken. Wie heeft de meeste kaarten gevonden?
- De leerlingen spellen de woorden die op de kaartjes staan
- Beschrijven van goede en negatieve kwaliteiten
 - Woordweb maken
 - Leerlingen zelf laten opschrijven
- Bespreken van de kwaliteiten van de leerlingen
- Armbandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Alfabetkaarten
- Benodigdheden voor de armbandjes

Dinsdag 20 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Tijd

Doel: De leerlingen kunnen zinnen maken met I am, he/she is, enzovoort. Daarnaast kunnen de leerlingen tijden aflezen van een analoge klok.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen van I am, he/she is, we are, enzovoort.
- Zinnen maken met I am, he/she is, we are, enzovoort.
- Bespreken van de zinnen op het white board
- Oefenen klok kijken -> een aantal voorbeelden worden samen gedaan
- Werkblad maken
- Bespreken van het werkblad
- Uitleg van het spel: Acting, drawing, speaking
- Het spel 'Acting, drawing, speaking' uitvoeren
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad klokken
- Benodigdheden voor het spel 'Acting, drawing, speaking'
- Spelkaarten Uno

Woensdag 21 oktober & donderdag 22 oktober 2015

Woensdag 21 oktober en donderdag 22 oktober zijn de lessen komen te vervallen. Dit in verband met de voorbereiding van de Slukat birthday. Deze werd gehouden op zaterdag 24 oktober. De leerlingen konden nu op deze dagen oefenen voor de optredens.

Week 8**26 oktober – 29 oktober 2015****Maandag 26 oktober 2015**

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Lichaam

Doel: De leerlingen kennen de lichaamsdelen van het lichaam en kunnen deze ook benoemen en aanwijzen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Plaatjes van het lichaam laten zien
- De leerlingen benoemen wat er op de plaatjes staat
- De verschillende lichaamsdelen van het lichaam worden besproken
- Het verschil van links en rechts wordt besproken
- Tekening maken van het lichaam en daarbij de juiste lichaamsdelen laten opschrijven
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Stiften
- Spelkaarten Uno

Maandag 26 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Respect

Doel: De leerlingen kunnen tijden aflezen van een analoge klok. Ook weten de leerlingen wat respect is en kunnen daarbij een 'respectboom' maken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen klok kijken
 - Eerst een aantal klokken samen behandelen
 - Daarna maken de leerlingen zelfstandig het werkblad
- Voorkennis activeren over 'Respect'
- Aan de hand van deze kennis maken de leerlingen een 'Respectboom'
- Bespreken van de 'Respectboom'
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad klokken
- Karton 'Respectboom' + stiften
- Memorie

Dinsdag 27 oktober 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Lichaam

Doel: De leerlingen kennen de lichaamsdelen van het lichaam en kunnen deze ook benoemen en aanwijzen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Plaatjes van het lichaam laten zien
- De leerlingen benoemen wat er op de plaatjes staat
- De verschillende lichaamsdelen van het lichaam worden besproken
- Het verschil van links en rechts wordt besproken
- Tekening maken van het lichaam en daarbij de juiste lichaamsdelen laten opschrijven
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften

- Pennen
- Stiften
- Spelkaarten Uno

Dinsdag 27 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Respect

Doel: De leerlingen kunnen tijden aflezen van een analoge klok. Ook weten de leerlingen wat respect is en kunnen daarbij een 'respectboom'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen klok kijken
 - Eerst een aantal klokken samen behandelen
 - Daarna maken de leerlingen zelfstandig het werkblad
- Voorkennis activeren over 'Respect'
- Aan de hand van deze kennis maken de leerlingen een 'Respectboom'
- Bespreken van de 'Respectboom'
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad klokken
- Karton 'Respectboom' + stiften
- Memorie

Woensdag 28 oktober 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Lichaam + emoties

Doel: De leerlingen kennen de lichaamsdelen van het lichaam en kunnen deze ook benoemen en aanwijzen. Daarnaast kunnen de leerlingen verschillende emoties benoemen en uitbeelden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen lichaamsdelen
- Verschil tussen links en rechts
- Luisteren naar het liedje: 'Hoofd, schouder, knie en teen'
- Twister
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'Emoties'
 - De leerlingen maken een woordweb
 - Bespreken van het woordweb
- Emoties uitbeelden
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Plaatjes lichaam
- Muziek
- Twister
- Memorie

Woensdag 28 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Respect

Doel: De leerlingen weten wat respect is en kunnen hier ook over vertellen. Daarnaast kunnen de leerlingen deze kennis verwerken in een 'respectboom'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen van het onderwerp 'Respect'
- De 'Respectboom' wordt afgemaakt
- De leerlingen presenteren de 'Respectboom'
- Bespreken van de les
- Spel: Armbandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen

- Karton 'Respectboom' + stiften
- Benodigdheden voor de armbandjes

Donderdag 29 oktober 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Lichaam + emoties

Doel: De leerlingen kennen de lichaamsdelen van het lichaam en kunnen deze ook benoemen en aanwijzen. Daarnaast kunnen de leerlingen verschillende emoties benoemen en uitbeelden.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen lichaamsdelen
- Verschil tussen links en rechts
- Luisteren naar het liedje: 'Hoofd, schouder, knie en teen'
- Twister
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'Emoties'
 - De leerlingen maken een woordweb
 - Bespreken van het woordweb
- Emoties uitbeelden
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Plaatjes lichaam
- Muziek
- Twister
- Memorie

Donderdag 29 oktober 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Respect

Doel: De leerlingen weten wat respect is en kunnen hier ook over vertellen. Daarnaast kunnen de leerlingen deze kennis verwerken in een 'respectboom'.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Herhalen van het onderwerp 'Respect'
- De 'Respectboom' wordt afgemaakt
- De leerlingen presenteren de 'Respectboom'
- Bespreken van de les
- Spel: Armbandjes maken
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Karton 'Respectboom' + stiften
- Benodigdheden voor de armbandjes

Week 9

2 november – 5 november 2015

Maandag 2 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Natuur

Doel: De leerlingen weten wat een boerderij is en kunnen dat ook benoemen. Daarnaast kunnen ze zinnen maken met leuk en niet leuk. Denk hierbij aan: I like dogs, I dislike frogs.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Verhaal voorlezen 'The cat in the hat comes back'
- Nabespreken van het verhaal
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'De boerderij'
 - Woordweb maken
- Luisteren naar het liedje: 'Old Macdonalds Farm'
- Zinnen maken met leuk en niet leuk (dit moet gaan over diersoorten)
- Memoriekaarten omdraaien -> 1 leerling draait één kaart om, het dier wordt benoemd en nagedaan
- Woordpuzzel maken
- Spel: 'Simon says'
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften

- Pennen
- Voorleesboek: 'The cat in the hat comes back'
- Muziek
- Memoriekaarten
- Woordpuzzel

Maandag 2 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Gesprekken voeren

Doel: De leerlingen kunnen aan het einde van deze les in tweetallen een gesprek voeren. Dit gesprek kan gaan over een situatie in de supermarkt, kaartjes kopen voor het zwembad, enzovoort.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'Gesprekken voeren'
- Gesprek doorlezen
 - Onderstrepen van moeilijke woorden
- De moeilijke woorden worden besproken
- De leerlingen gaan in tweetallen oefenen
- De gesprekken worden voor de klas uitgevoerd
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Benodigdheden voor de gesprekken
- Spelkaarten Uno

Dinsdag 3 november 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Manouk & Daniëlle

Thema: Natuur

Doel: De leerlingen weten wat een boerderij is en kunnen dat ook benoemen. Daarnaast kunnen ze zinnen maken met leuk en niet leuk. Denk hierbij aan: I like dogs, I dislike frogs.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Verhaal voorlezen 'The cat in the hat comes back'
- Nabespreken van het verhaal
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'De boerderij'
 - Woordweb maken
- Luisteren naar het liedje: 'Old Macdonalds Farm'
- Zinnen maken met leuk en niet leuk (dit moet gaan over diersoorten)
- Memoriekaarten omdraaien -> 1 leerling draait één kaart om, het dier wordt benoemd en nagedaan
- Woordpuzzel maken
- Spel: 'Simon says'
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Voorleesboek: 'The cat in the hat comes back'
- Muziek
- Memoriekaarten
- Woordpuzzel

Dinsdag 3 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Gesprekken voeren

Doel: De leerlingen kunnen aan het einde van deze les in tweetallen een gesprek voeren. Dit gesprek kan gaan over een situatie in de supermarkt, kaartjes kopen voor het zwembad, enzovoort.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'Gesprekken voeren'
- Gesprek doorlezen
 - Onderstrepen van moeilijke woorden
- De moeilijke woorden worden besproken
- De leerlingen gaan in tweetallen oefenen
- De gesprekken worden voor de klas uitgevoerd
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Benodigdheden voor de gesprekken
- Spelkaarten Uno

Woensdag 4 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Natuur

Doel: De leerlingen weten wat het onderwerp ‘natuur’ inhoudt en kunnen daarover vertellen.
Daarnaast weten ze wat de voorzetsels zijn en kunnen deze ook benoemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Het verhaal ‘The cat in the hat comes back’ wordt afgemaakt
- Luisteren naar het liedje: ‘Old Macdonalds Farm’
- Voorkennis activeren over het onderwerp ‘Natuur’
 - Woordweb maken
 - Bespreken van het woordweb
- Voorkennis activeren over ‘voorzetsels’
- Werkblad voorzetsels
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Voorleesboek: ‘The cat in the hat comes back’
- Muziek
- Werkblad voorzetsels
- Memoriekaarten

Woensdag 4 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Familie

Doel: De leerlingen weten wat familie is en kunnen hier over vertellen. Daarnaast kunnen ze aan de hand van een 'familieboom' laten zien hoe hun familie eruit ziet.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Activeren voorkennis over het onderwerp 'Familie'
 - Woordweb maken
 - Werkblad maken
- Bespreken van het woordweb en werkblad
- Uitleg familieboom
 - De leerlingen maken een eigen familieboom
- Tekst lezen over familie
 - De vragen die bij de tekst horen, worden behandeld
- Spel: Memorie
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Werkblad familie
- Karton voor de familieboom + stiften
- Memoriespel

Donderdag 5 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Natuur

Doel: De leerlingen weten wat het onderwerp 'natuur' inhoudt en kunnen daarover vertellen. Daarnaast weten ze wat de voorzetsels zijn en kunnen deze ook benoemen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Het verhaal 'The cat in the hat comes back' wordt afgemaakt
- Luisteren naar het liedje: 'Old Macdonalds Farm'
- Voorkennis activeren over het onderwerp 'Natuur'
 - Woordweb maken
 - Bespreken van het woordweb
- Voorkennis activeren over 'voorzetsels'
- Werkblad voorzetsels
- Spel: Memorie

- Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Voorleesboek: 'The cat in the hat comes back' - Muziek - Werkblad voorzetsels - Memoriekaarten

<u>Donderdag 5 november 2015</u> <i>17.00 – 18.30 uur</i> Sahadewa – Intermediate 1 <u>Aantal leerlingen:</u> 8 <u>Leerkrachten:</u> Daniëlle en Manouk
<u>Thema:</u> Familie <u>Doel:</u> De leerlingen weten wat familie is en kunnen hier over vertellen. Daarnaast kunnen ze aan de hand van een 'familieboom' laten zien hoe hun familie eruit ziet.
<u>Lesopbouw:</u> - Opening les d.m.v. gebed - Terugkoppeling naar vorige les - Activeren voorkennis over het onderwerp 'Familie' • Woordweb maken • Werkblad maken - Bespreken van het woordweb en werkblad - Uitleg familieboom • De leerlingen maken een eigen familieboom - Tekst lezen over familie • De vragen die bij de tekst horen, worden behandeld - Spel: Memorie - Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - Schriften - Pennen - Werkblad familie - Karton voor de familieboom + stiften - Memoriespel

Maandag 9 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Dag, maand, jaar (tijd)

Doel: De leerlingen kunnen de dagen van de week en de maanden van het jaar benoemen. Ook kunnen ze een schema van hun dagelijkse leven maken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Luisteren naar een liedje over de dagen/maanden
- Voorkennis activeren over het onderwerp tijd
 - Maanden, weken, dagen
 - Dagen benoemen
 - Waaruit bestaat een dag?
- Schema maken van een dag met daarin beschreven wat er in de ochtend, middag en avond gebeurt
- Bespreken van het schema
- Gesprek voeren over ontbijt, lunch en diner
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Muziek
- Spelkaarten Uno

Maandag 9 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Dag, maand, jaar (tijd)

Doel: De leerlingen kunnen de dagen van de week en de maanden van het jaar benoemen. Ook kunnen ze een schema van hun dagelijkse leven maken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les

- Voorkennis activeren over het onderwerp tijd
 - Maanden, weken, dagen
 - Dagen benoemen
 - Dagdelen benoemen
- Schema maken van een week met daarin beschreven wat er op de verschillende dagen gebeurt
- Bespreken van het schema
- Gesprek voeren over ontbijt, lunch en diner
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Spelkaarten Uno

Dinsdag 10 november 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Dag, maand, jaar (tijd)

Doel: De leerlingen kunnen de dagen van de week en de maanden van het jaar benoemen. Ook kunnen ze een schema van hun dagelijkse leven maken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Luisteren naar een liedje over de dagen/maanden
- Voorkennis activeren over het onderwerp tijd
 - Maanden, weken, dagen
 - Dagen benoemen
 - Waaruit bestaat een dag?
- Schema maken van een dag met daarin beschreven wat er in de ochtend, middag en avond gebeurt
- Gesprek voeren over ontbijt, lunch en diner
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Muziek
- Spelkaarten Uno

Dinsdag 10 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Dag, maand, jaar (tijd)

Doel: De leerlingen kunnen de dagen van de week en de maanden van het jaar benoemen. Ook kunnen ze een schema van hun dagelijkse leven maken.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Voorkennis activeren over het onderwerp tijd
 - Maanden, weken, dagen
 - Dagen benoemen
 - Dagdelen benoemen
- Schema maken van een week met daarin beschreven wat er op de verschillende dagen gebeurt
- Bespreken van het schema
- Gesprek voeren over ontbijt, lunch en diner
- Spel: Uno
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Spelkaarten Uno

Woensdag 11 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Verjaardag

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen wat een verjaardag is en kunnen hierover vertellen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les

- Activeren voorkennis over het onderwerp 'Verjaardag'
 - Woordweb maken
- Een verjaardagskaart maken voor Novy en Indira (dit zijn 2 personeelsleden van het Slukat Learning Center en zij zijn bijna jarig)
- Spel: Verstoppertje
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Kaarten + stiften

Woensdag 11 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Verjaardag

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen wat een verjaardag is en kunnen hierover vertellen. Daarnaast kunnen ze vertellen over eventuele eigen tradities tijdens een verjaardag.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling vorige les
- Activeren voorkennis over het onderwerp 'Verjaardag'
 - Woordweb maken
- Vergelijken Nederlandse verjaardag en een Balinese verjaardag
- Een verjaardagskaart maken voor Novy en Indira (dit zijn 2 personeelsleden van het Slukat Learning Center en zij zijn bijna jarig)
- Spel: Skip-bo
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Kaarten + stiften
- Kaarten voor het spel Skip-bo

Donderdag 12 november 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Verjaardag

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen wat een verjaardag is en kunnen hierover vertellen.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Activeren voorkennis over het onderwerp verjaardag
 - Woordweb
- Een verjaardagskaart maken voor Novy en Indira (dit zijn 2 personeelsleden van het Slukat Learning Center en zij zijn bijna jarig)
- Spel: Verstoppertje
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Kaarten + stiften

Donderdag 12 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Verjaardag

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen wat een verjaardag is en kunnen hierover vertellen. Daarnaast kunnen ze vertellen over eventuele eigen tradities tijdens een verjaardag.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling vorige les
- Activeren voorkennis over het onderwerp 'Verjaardag'
 - Woordweb maken
- Vergelijken Nederlandse verjaardag en een Balinese verjaardag
- Een verjaardagskaart maken voor Novy en Indira (dit zijn 2 personeelsleden van het Slukat Learning Center en zij zijn bijna jarig)
- Spel: Skip-bo
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- Schriften
- Pennen
- Kaarten + stiften
- Kaarten voor het spel Skip-bo

Maandag 16 november 2015

15.30-17.00 uur

Arjuna – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen hoe het computerprogramma paint werken. Aan de hand van dit programma kunnen ze een plattegrond maken van het Slukat Learning Center.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleg opdracht
 - Plattegrond maken van het Slukat Learning Center. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van het programma paint.
- Klaar? Maak een plattegrond van je eigen huis
- Bespreken plattegronden
- Spel: Fopbal
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- 7 laptops
- Bal

Maandag 16 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Sahadewa – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen hoe het computerprogramma paint werken. Aan de hand van dit programma kunnen ze een plattegrond maken van het Slukat Learning Center.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleg opdracht
 - Plattegrond maken van het Slukat Learning Center. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van het programma paint.
- Klaar? Maak een plattegrond van je eigen huis
- Bespreken plattegronden
- Spel: Fopbal
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- 7 laptops
- Bal

Dinsdag 17 november 2015

15.30-17.00 uur

Laksmi – Basic 2

Aantal leerlingen: 7

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen hoe het computerprogramma paint werken. Aan de hand van dit programma kunnen ze een plattegrond maken van het Slukat Learning Center.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleg opdracht
 - Plattegrond maken van het Slukat Learning Center. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van het programma paint.
- Klaar? Maak een plattegrond van je eigen huis
- Bespreken plattegronden
- Spel: Fopbal
- Afsluiting les d.m.v. gebed

Benodigdheden:

- White board
- White board marker
- 7 laptops
- Bal

Dinsdag 17 november 2015

17.00 – 18.30 uur

Bima – Intermediate 1

Aantal leerlingen: 8

Leerkrachten: Daniëlle en Manouk

Thema: Computerles

Doel: Aan het einde van deze les weten de leerlingen hoe het computerprogramma paint werken. Aan de hand van dit programma kunnen ze een plattegrond maken van het Slukat Learning Center.

Lesopbouw:

- Opening les d.m.v. gebed
- Terugkoppeling naar vorige les
- Uitleg opdracht

• Plattegrond maken van het Slukat Learning Center. Hierbij wordt er gebruik gemaakt van het programma paint. - Klaar? Maak een plattegrond van je eigen huis - Bespreken plattegronden - Spel: Fopbal - Afsluiting les d.m.v. gebed
<u>Benodigdheden:</u> - White board - White board marker - 7 laptops - Bal

Woensdag 18 november & donderdag 19 november 2015

Op woensdag 18 november zijn de leerlingen van alle klas naar het strand gegaan samen met de vrijwilligers en het personeel van het Slukat Learning Center. Daar gingen we namelijk samen het strand op ruimen. De lessen gingen hierdoor niet door. Op donderdag 19 november kreeg ik vrij en hoefde ik geen lessen te geven. Dit in verband met de komst van Manouk Hidding haar ouders.

Week 12

23 november – 26 november 2015

Maandag 23 november, dinsdag 24 november, woensdag 25 november & donderdag 26 november 2015

Deze week zijn er geen Engelse lessen. Deze week zijn er namelijk een aantal vrijwilligers voor het laatst, waaronder ik. Vanwege het beëindigen van de stage periode, organiseren wij een spelletjesweek. Elke dag spelen de leerlingen verschillende spelletjes en op de woensdag en donderdag sluiten we de lessen af met een kleinigheidje voor de leerlingen.

Op maandag en dinsdag worden de volgende spelletjes gespeeld: Flesbal, Vlag veroveren, eieren lopen en koek happen. Tussendoor krijgen de leerlingen wat te drinken en te eten van ons. Woensdag en donderdag gaan we verder met: Spijker poepen, kruiwagen race, hinkelen en estafette in tweetallen waarbij er een ballon vervoerd moet worden. Ook hier krijgen de leerlingen wat te drinken en te eten van ons.

Deze hele week staat in het teken om het Slukat Learning Center te bedanken voor de geweldige tijd die wij hier hebben beleefd.

Bijlage 6 Logboek

Datum	Activiteit	Tijdsduur
11-03-2015	Voorlichting Grand Tour Stenden	1 uur
27-03-2015	Informatiebijeenkomst buitenland stage	4 uur
30-03-2015	Onderwerp onderzoek bepalen	2 uur
10-04-2015	Onderwerp onderzoek uitwerken	2 uur
13-05-2015	Bespreking onderwerp onderzoek met onderzoeksbegeleider X	1 ½ uur
15-05-2015	Werken aan onderzoeksplan	2 uur
22-05-2015	Werken aan onderzoeksplan	2 uur
29-05-2015	Invullen gegeven voor stichting PURE! CV + aanmeldingsformulier	1 ½ uur
03-06-2015	Onderzoeksplan bespreken met onderzoeksbegeleider X	1 ½ uur
06-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	1 uur
08-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	2 uur
10-06-2015	Bespreken onderzoeksplan met onderzoeksbegeleider X	1 uur
16-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	1 ½ uur
19-06-2015	1 ^e inlevermoment onderzoeksplan	-
23-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	3 uur
26-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	2 uur
30-06-2015	Werken aan onderzoeksplan	1 ½ uur
02-07-2015	2 ^e inlevermoment onderzoeksplan	-
07-07-2015	Goedkeuring onderzoeksplan	-
13-07-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	1 uur
17-07-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	2 uur
20-07-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	1 uur
25-07-2015	Vorbereidingsdag PURE! in Groningen	5 uur
03-08-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	1 uur
10-8-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	2 uur
21-08-2015	Vorbereiden voor reis naar Bali	4 uur
28-08-2015	Vlucht naar Bali vanaf Amsterdam	-

31-08-2015	Kennismakingscollege studenten en docenten Stenden Bali	2 uur
05-09-2015	Rondleiding + uitleg op het project van het Slukat Learning Center	1 ½ uur
07-09-2015	Lessen observeren op het Slukat Learning Center	3 uur
08-09-2015	Lessen observeren op het Slukat Learning Center Lessen voorbereiden	4 uur
09-09-2015	Lesgeven	3 uur
10-09-2015	Lesgeven	3 uur
13-09-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
14-09-2015	Lesgeven	3 uur
15-09-2015	Lesgeven Vergadering Slukat Learning Center	4 uur
16-09-2015	Lesgeven	3 uur
17-09-2015	Lesgeven	3 uur
20-09-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
21-09-2015	Lesgeven	3 uur
22-09-2015	Lesgeven	3 uur
23-09-2015	Lesgeven Mailcontact met onderzoeksbegeleider X	3,5 uur
24-09-2015	Slukat uitje naar Holy waters en museum	6 uur
26-09-2015	Ceremonies bijwonen	6 uur
27-09-2015	Literatuuronderzoek	3 uur
28-09-2015	Literatuuronderzoek Ceremonie Slukat Learning Center	5 uur
29-09-2015	Lessen voorbereiden Lesgeven	5 uur
30-09-2015	Lesgeven	3 uur
01-10-2015	Lesgeven	3 uur
02-10-2015	Literatuuronderzoek	3 uur
03-10-2015	Literatuuronderzoek	3 uur
04-10-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
05-10-2015	Lesgeven	3 uur
06-10-2015	Lesgeven	3 uur
07-10-2015	Lesgeven	3 uur
08-10-2015	Lesgeven	3 uur
09-10-2015	Vorbereiden bevraging personeel en leerlingen	2 uur
10-10-2015	Basisschool bezoeken	3 uur

11-10-2015	Lessen voorbereiden Bevraging personeel	5 uur
12-10-2015	Lesgeven	3 uur
13-10-2015	Bezoeken basisschool Keramas Lesgeven	5 uur
14-10-2015	Lesgeven	3 uur
15-10-2015	Lesgeven	3 uur
16-10-2015	Literatuuronderzoek	3 uur
18-10-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
19-10-2015	Lesgeven	3 uur
20-10-2015	Lesgeven	3 uur
21-10-2015	Lesgeven	3 uur
22-10-2015	Lesgeven	3 uur
23-10-2015	Onderzoeksplan aanpassen Vorbereidingen Slukat verjaardag	6 uur
24-10-2015	Verjaardag Slukat	6 uur
25-10-2015	Lessen voorbereiden Observaties voorbereiden	3 uur
26-10-2015	Observeren tijdens de lessen	3 uur
27-10-2015	Observeren tijdens de lessen	3 uur
28-10-2015	Lesgeven Skypecontact met onderzoeksbegeleider X	4,5 uur
29-10-2015	Lesgeven	3 uur
01-11-2015	Lessen voorbereiden Observaties voorbereiden	3 uur
02-11-2015	Observeren tijdens de lessen	3 uur
03-11-2015	Observeren tijdens de lessen	3 uur
04-11-2015	Lesgeven	3 uur
05-11-2015	Lesgeven	3 uur
06-11-2015	Werken aan onderzoeksplan	4 uur
08-11-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
09-11-2015	Lesgeven	3 uur
10-11-2015	Lesgeven	3 uur
11-11-2015	Lesgeven	3 uur
12-11-2015	Lesgeven	3 uur
13-11-2015	Werken aan onderzoeksplan	3 uur
15-11-2015	Lessen voorbereiden	2 uur
16-11-2015	Lesgeven	3 uur
17-11-2015	Lesgeven	3 uur
18-11-2015	Lesgeven	3 uur
22-11-2015	Vorbereiden spelletjesweek	3 uur
23-11-2015	Lesgeven	3 uur
24-11-2015	Lesgeven	3 uur
25-11-2015	Lesgeven	3 uur
26-11-2015	Lesgeven Afscheidsceremonie	5 uur

01-12-2015	Aanpassen theoretisch kader	5 uur
02-12-2015	Uitwerken deelvraag 1	4 uur
03-12-2015	Uitwerken deelvraag 2	4 uur
05-12-2015	Uitwerken deelvraag 3	2 uur
06-12-2015	Uitwerken deelvraag 4 Mailcontact met onderzoeksbegeleider X	6 uur
08-12-2015	Uitwerken deelvraag 5	3 uur
09-12-2015	Uitwerken deelvraag 6	3 uur
10-12-2015	Uitwerken deelvraag 7	2 uur
11-12-2015	Afmaken uitwerking deelvraag 7	4 uur
14-12-2015	Uitwerken deelvraag 8	2 uur
16-12-2015	Afmaken uitwerking deelvraag 8	3 uur
22-12-2015	Terugvliegen naar Nederland	-
27-01-2016	Bijeenkomst overleg onderzoeksverslag met Marcel Haagsma	3 uur
03-03-2016	Werken aan onderzoeksverslag	3 uur
04-03-2016	Werken aan onderzoeksverslag	3 uur
06-03-2016	Werken aan onderzoeksverslag	3 uur
11-03-2016	Mailcontact met onderzoeksbegeleider X	15 minuten
01-06-2016	Bijeenkomst proces onderzoeksverslag onderzoeksbegeleider X	2 uur
02-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	5 uur
03-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	6 uur
04-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	6 uur
05-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	7 uur
06-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	6 uur
07-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	7 uur
08-06-2016	Werken aan onderzoeksverslag	6 uur
09-06-2016	Onderzoeksverslag afronden	7 uur

Op 17 maart 2015 was er een bijeenkomst over stages in het buitenland van Stenden Hogeschool. Samen met mijn medestudent Manouk Hidding ben ik daar naar toe geweest. Het leek mij al langere tijd geweldig om een stage in het buitenland te kunnen volgen. Na deze bijeenkomst over het volgen van een vrije minor op het eiland Bali was ik ook direct enthousiast en heb mij voor deze mogelijkheid opgegeven. Om deze stage werkelijkheid te laten worden, is er contact opgenomen met de stichting PURE!. Deze stichting werkt namelijk samen met het Slukat Learning Center. Daarnaast volgden er een aantal bijeenkomsten met mijn onderzoeksbegeleider X. Deze bijeenkomsten gingen over het kiezen van een onderwerp voor de vrije minor en het opstellen van een onderzoeksplan. Ik vond het bedenken van een onderwerp voor dit plan lastig. Dit kwam voor een groot deel door het gebrek aan kennis over het eiland Bali en over de situatie op het Slukat Learning Center. Door mijn eigen interesse in sport- en spelactiviteiten werd het voor mij wel vrij snel duidelijk dat dit het onderwerp van mijn onderzoek zou worden. Het onderzoeksplan werd voor de eerste keer op 19 juni 2015 ingeleverd bij de Examencommissie. De Examencommissie heeft het onderzoeksplan toen onvoldoende beoordeeld. Hierna volgde het verbeteren van het onderzoeksplan. Het verbeterde onderzoeksplan werd weer ingeleverd op 2 juli 2015. Waarna ik op 7 juli 2015 te horen kreeg dat het onderzoeksplan was goedgekeurd en dat het voorbereiden voor de reis naar Bali kon gaan beginnen. Er moest namelijk het één en ander geregeld worden, wat betreft documenten, vaccinaties en bagage. Op 28 augustus 2015 was het dan zover en vertrok ik samen met mijn medestudent Manouk Hidding, in het vliegtuig naar het eiland Bali. De eerste week verbleven we in de hoofdstad Denpasar om te kunnen wennen aan de nieuwe omgeving. Op 5 september 2015 ben ik verhuisd naar het Slukat Learning Center in Keramas. De eerste paar weken was het voornamelijk het verkennen van de omgeving, cultuur, kinderen en manier van lesgeven. Vervolgens ben ik van start gegaan met het literatuur- en praktijkonderzoek. Elke maandag, dinsdag, woensdag en donderdag gaf ik les aan de klassen: Arjuna, Sahadewas, Laksmi en Bima. De lessen verzorgde ik samen met medestudent Manouk Hidding. Gedurende deze stage zijn de didactieken CLIL en TPR in combinatie met sport en spel getest tijdens de lesactiviteiten. Daarnaast zijn er in verschillende klassen observaties uitgevoerd. In de laatste week van mijn verblijf op het Slukat Learning Center heb ik samen met Manouk Hidding en een aantal andere vrijwilligers, een spelletjesweek georganiseerd voor de leerlingen. Op donderdag sloten wij onze periode af met een ceremonie die voor ons georganiseerd was. Daarna ben ik verhuisd naar Sanur. Hier heb ik de laatste drie weken besteed aan het verwerken van de resultaten van het onderzoek. Op 22 december 2015 vloog ik samen met Manouk Hidding weer terug naar Nederland. De eerste paar weken was het erg wennen om weer terug in Nederland te zijn. Het heeft ook even geduurd voordat ik weer in het juiste ritme zat. Op 27 januari 2016 was er een bijeenkomst met onderzoeksbegeleider X. Tijdens deze bijeenkomst werd het proces van het onderzoeksverslag besproken. Begin februari ben ik gestart met mijn eindstage op O.B.S. de Wilhelminaschool. Hierdoor kwam het onderzoeksverslag op een laag pitje te staan. Eind mei, begin juni ben ik aan de hand van een bijeenkomst met onderzoeksbegeleider X weer verder gegaan met de uitwerking van dit onderzoek. Uiteindelijk hoop ik het onderzoek in de maand juni 2016 te kunnen afronden. Door de uitvoering van dit onderzoek ben ik meer te weten gekomen over het verhogen van de leerling betrokkenheid en heb ik gewerkt aan mijn leerkrachtvaardigheden. Door deze stage heb ik mezelf ook als persoon ontwikkeld doordat ik in een vreemd land terecht ben gekomen. Ik heb een geweldige en leerzame tijd gehad op het prachtige eiland Bali.